

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 107 (12.739)

Trst, četrtek, 7. maja 1980

primorski dnevnik

OSREDNJA KNJITNICA
P.P. 132
46001 KOPER

559
nije)
723
B554 AA
60100200

Volilna kampanja pred vrati

SANDOR TENCE

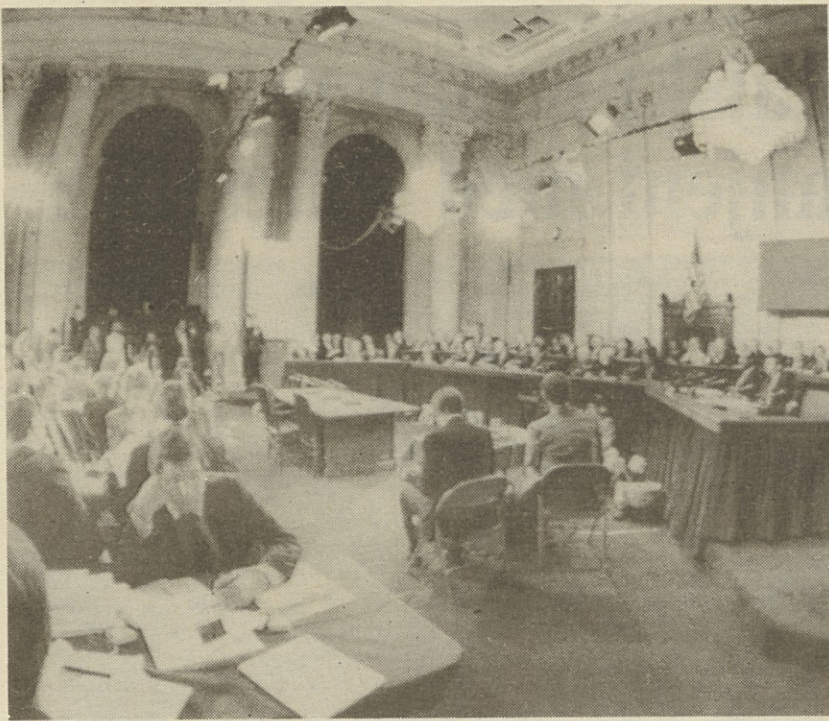
Volilna kampanja se je začela in se bo verjetno tudi končala brez večjih novosti in brez večjih pretresov. Nedavna vladna kriza je s svojimi polemikami, spletkami in zagonetnimi manevri že jasno nakazala predvolilni scenarij, ki ga stranke sedaj skoraj do podrobnosti spoštujejo, pod geslom »vsi proti vsem, po volitvah pa vse znova«. Taka je pač usoda italijanskega volilnega sistema, v katerem državljani glasujejo za posamezno stranko in ne more na noben način vplivati na sestavo bodočih vladnih koalicij, kot se na primer dogaja v Nemčiji, Angliji in Franciji, kjer mora po navadi volivec izbirati med naprednim in konservativnim zavezništvom. Pri nas imajo glavno besedo stranke in njihovi aparati, kandidati pa igrajo v vsakem primeru podrejeno vlogo, kar se dogaja tudi, ko so izvoljeni v parlament, kjer glavne odločitve pripadajo vedno in samo vodstvom strank. Proporcni volilni sistem torej skoraj prisili stranke, da vodijo samostojno kampanjo in da ob vsakem koraku polemizirajo z ostalimi, ker se morajo na vsak način od njih močno razlikovati. Podobno kot med vladno krizo so zato paradoksi na dnevnem redu. Demokristjani naznanjajo na vse vetrove, da so Craxi in socialisti povsem nezanesljivi za demokracijo in torej slabi zavezniki, istočasno pa podčrtujejo, da je petstrankarska večina tudi v bodočnosti edina možna koalicija. Craxi žolčno napada tako komuniste kot demokristjane ter govori o nevarnosti zgodovinskega kompromisa, sam pa dobro ve, da se bo moral po volitvah pogajati ali z enim ali pa z drugimi. Komunisti se ogrevajo za levičarsko alternativo, hkrati pa brez dlak na jeziku streljajo z velikimi topovi proti socialistom, ki naj bi bili v tej perspektivi njihovi potencialni zavezniki. Najbolj prebrisan je v tem trenutku mogoče republikanski tajnik Spadolini, ki se je že sam kandidiral za voditelja karšnegakoli vladnega zavezništva.

Vsi proti vsem torej, Fanfani za vse. Mnogi v vrstah krščanske demokracije so na tihem upali, da bo priletni politik med to kampanjo previdno molčal in se bo držal ob strani, tudi zato, ker je stranka pred štirimi leti z njegovo vlado doživela pravo volilno katastrofo. »Čistokrvni žrebec«
pa ne more molčati in nevtralnno slediti volilnim dogodkom, zato je nestrpnost potegnil vajeti ter se spravil nad Craxija in nad socialiste, ki mu seveda odgovarjajo milo za drago. In tako naprej vse do nedelje, 14. junija, ko bo predvolilni kampanji sledil povolilni boj z običajnimi polemikami, obtožbami ter ocenami volitev, ki se v Italiji skoraj vedno končajo brez poražencev.

Velikih novosti torej, kot vidimo, ni, z izjemo dejstva, da se bodo na parlamentarnih volitvah letos prvič predstavili zeleni in ekološki, ki so med drugim v Rimu hvalevredno predložili volilni znak za tržaško okrožje z italijanskim in s slovenskim napisom. Ekološki, ki računajo na izvolitev peščice senatorjev in poslancev, so se odločili za volilni nastop po precej ostrih notranjih polemikah, kar samo po sebi dokazuje, da se volivcem predstavljajo precej razdvojeni in to tudi zato, ker bodo nekateri njihovi voditelji kandidirali na drugih listah, posebno na komunistični.

Vedno bolj jasno, da je predsednik Reagan vedel za vso operacijo Začetek sodne obravnave zaradi prodaje orožja Iranu in financiranju kontrastov

Obravnava poteka na zasedanju posebne komisije senata in predstavniškega doma

Razprava poteka tam, kjer je bila pred leti obravnava v zvezi z afero Watergate. Desno: general Secord

NEW YORK — Posebni komisiji senata in predstavniškega doma, ki preiskujeta tako imenovano iransko afero, sta začeli včeraj z skupnimi javnimi zaslišanji nekaterih najbolj vidnih udeležencev te tajne akcije. Zasedanja obeh komisij, ki v mnogočem spominjajo na podobne javne seje kongresne komisije, ki je v letih 1973-74 preiskovala tako imenovano watergatsko afero, bodo trajala do konca avgusta. Pričakujejo, da se bo pred kongresom zvrstilo najmanj 75 prič.

Javna zasedanja obeh komisij, ki ju vodita senator Inouye s Havajev in član predstavniškega doma Lee Hamilton iz Indiane, bodo potekala dvakrat na teden, nekatere TV mreže pa jih prenašajo neposredno. Ameriška javnost je začetek javnih zasliševanj najvidnejših udeležencev te afere, ki je zatresla tudi položaj predsednika Reagana, sprejela z največjim zanimanjem, saj pričakujejo, da bodo prišla na dan nova izredno pomembna dejstva o tej aferi. Predsednik senatne komisije Inouye na primer sodi, »da je doslej znanih samo približno polovica najbolj pomembnih dejstev o tej aferi, ostala polovica pa naj bi prišla na dan med kongresnimi zaslišanji.«
Eden izmed vodilnih članov senatne komisije, senator Warren Rudman, pa sodi, »da bo prava resnica o tej aferi šele prišla na dan.«

Zaenkrat še nihče ne ve, do kakšnih rezultatov bo pripeljalo zasedanje obeh komisij in kakšne bodo posledice preiskave, saj dva med glavnimi akterji, bivši predsednikov svetovalec za državno varnost admiral Poindexter in neposredni vodja celotne akcije podpolkovnik North, še vedno nista povedala svojega dela zgodbe.

Kongresna preiskava se bo osredotočila predvsem na vprašanje, ki ga je senator Baker postavil v kongresni preiskavi o Watergatu 1973. leta: Kaj je predsednik vedel, in kdaj je zvedel, če je vedel. Predsednik Reagan je včeraj ob začetku kongresnega zaslišanja, ki bo naslednje 3 ali 4 mesece znova na prvih straneh ameriškega časopisja, izjavil, da ni bil obveščen o tajnem financiranju antisandinističnih sil. Predstavniki kongresa izjavljajo, da je Bela hiša dala na razpolago obema komisijama več deset tisoč dokumentov in podatkov, ki so bili spravljani v računalniku Bele hiše, pa tudi del predsednikovega osebnega dnevnika. Bela hiša je za razliko od predsednika Nixona, ki je poskušal v začetku na vse načine ovirati začetek watergatske preiskave, pokazala pripravljenost za sodelovanje v kongresni preiskavi. Med obema vodilnima strankama obstaja sporazum, da je treba dokončno razčistiti omenjeno afero, neglede na morebitne posledice. V tem trenutku nihče od članov komisije, ki sodelujejo v tej preiskavi, ni pripravljen napovedati kakšne bodo končne posledice te preiskave. Predsednik senatne ko-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na procesu o atentatu v Petovljah Čudni odnosi preiskovalcev do dela raznih izvedencev

MARKO WALTRITSCH

BENETKE — Karabinjerski podčastniki Giuseppe Razzini, Ivano Rossini in Antonino Maio, ki so bili aretirani na porotnem sodišču v Benetkah v ponedeljek, so še vedno v priporu. Njih sodni akti so na delovni mizi preiskovalnega sodnika v Benetkah Cassona. Preučil jih bo v prihodnjih dneh.

Trije podčastniki so včeraj vložili priziv na sodišče svobode in zahtevali, da jih izpustijo iz zaporov. V svojem prizivu so napisali, da so povedali isto, kar je preiskovalnemu sodniku svojčas povedala tudi soproga Benita Nicolija, nekaj čisto drugega kot Nicoli, ki je s svojim pričanjem na ponedeljkovem zasedanju procesa povzročil aretacijo treh.

Na včerajšnji razpravi so bili zaslišani razni izvedenci.

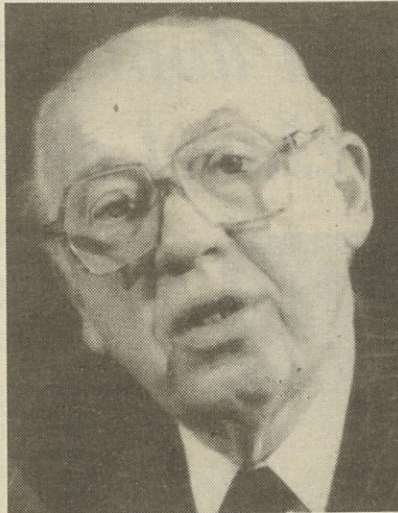
Zaslišani so bili tudi izvedenci za razstreliva in glas. Izvedenci za raz-

strelivo so povedali, da dveh tulcev samokresa niso nikdar imeli v rokah.

Danes bodo zaslišali rdečega brigadista Marca Pisetto, milanskega sodnika De Vincenza in Violo. Ti so na nekem zaslišanju v Trentu govorili tudi o Petovljah. Zaslišanih bo tudi nekaj novinarjev, ki bodo povedali, zakaj so napisali neke stvari takrat, ko se je vodila preiskava.

Ob robu procesa velja zapisati, da je bil v terek aretiran nekdanji polkovnik finančne straže, 58-letni Francesco Lenza. Preiskovalni sodnik Casson ga je zaslišal v zvezi z nekaterimi preiskavami v zvezi z desničarskimi prevratniki v Venetu. Lenza je bil namreč v začetku sedemdesetih let v tem kraju. V terek je preiskovalnemu sodniku nekdanji polkovnik povedal eno stvar, včeraj pa jo je preklical. Zaradi tega je bil včeraj izpuščen na svobodo.

Umrli je W. Casey

Včeraj je v Washingtonu umrl nekdanji šef ameriške vohunske agencije CIA William Casey, ki je bil eden glavnih akterjev v aferi Iran-kontras. Caseyja so preed časom operirali, ker je imel tumor na možganih, vendar operacija ni uspela. Nekdanji šef CIA bi moral biti ena glavnih prič na sedanjih obravnavi o zadevi s prodajo orožja Iranu in financiranju nikaragovskih kontrastov.

Deželna PSI izdelala kandidatne liste

VIDEM — Včeraj se je sestel v Vidmu deželni odbor PSI in je sestavil predlog kandidatnih list za bližnje politične volitve.

Za poslansko zbornico bodo kandidirali Renzulli, Castiglione, De Carli in Breda, za senat pa Renzulli v Tolmeču, De Carli v Poredenonu, Castiglione v Vidmu in Čedadu, Saccavini v Gorici ter Agnelli v obeh tržaških volilnih okrožjih. Deželni odbornik Zanfagnini je ostal tako brez mesta in bo zato verjetno preklical svoj odstop z mesta na Deželi. Na včerajšnjem sestanku se tudi niso še izrekli o skupnem nastopu na volitvah s socialdemokrati in radikalci, čakajo namreč na sklep vseh državnega vodstva.

Včeraj sta se v Rimu mudila tržaški župan Staffieri in socialistični pokrajinski tajnik Seghene. Iz dobro obveščenih virov se je izvedelo, da je baje predlog tržaških socialistov o enotnem nastopu z Listo za Trst na volitvah podprlo tudi državno vodstvo.

Dirka Alpe-Adria včeraj in danes tudi pri nas

TRŽIČ — Druga etapa tradicionalne, 21. mednarodne kolesarske dirke Alpe-Adria je tekmovalce včeraj popeljala v našo deželo. Vremenski pogoji pa jim res niso bili naklonjeni, saj jih je od Ljubljane vse do Tržiča spremljal dež. Zmagal je Poljak Jaroslav Hojnacki, ki je bil v zaključnem sprintu v Tržiču najhitrejši. Etapo pa je vsekakor označeval pobjeg Čehoslovaka Romana Krojčigerja, ki je kar 70 kilometrov poti prevozil sam, vendar so bili vsi njegovi napori zaman. Ko je do Tržiča manjkalo okrog 10 kilometrov, ga je glavnina dohitela.

Do večjih sprememb je prišlo na skupni lestevici, na kateri je prevzel vodstvo prav včerajšnji tekmovalac Hojnacki.

Danes bo na vrsti 3. etapa. Start bo ob 11.30 v Tržiču, nakar bodo kolesarji krenili proti Avstriji s ciljem v Kotschnachu.

Skupina kolesarjev na mejnem prehodu pri Fernetičih

● Iran-kontras

NADALJEVANJE S 1. STRANI

misije, senator Inouye se je v zvezi stem omejil samo na izjavo, da je prepričan, da je predsednik Reagan vedel za tajno financiranje antisandinističnih sil.

Poleg ugotovitve, v kolikšni meri sta bila vrh administracije in predsednik Reagan osebno vpletena v to protizakonito akcijo, bo kongresna preiskava poskušala ugotoviti tudi, kje je končal dobiček od tajnih prodaj ameriškega orožja Iranu in kako se je moglo zgoditi, da so tako pomembne zunanje politične akcije vodili nižji uradniki sveta za nacionalno varnost, kongres pa o njih sploh ni bil obveščen.

Medtem ko se bo kongresna preiskava osredotočila predvsem na politične vidike te afe, pa se bo tako imenovani posebni preiskovalec sodnik Walsh, ki s svojimi 75 sodelavci vodi posebno preiskavo, osredotočil na kazenske vidike te tajne akcije. Kongres in Walsh sta se sporazumela, da vsebine Poindexterjevega in Northovega pričevanja ne bodo objavili pred koncem junija, da bi kazenska preiskava lahko nemoteno potekala.

Včeraj je pred obema kongresnima odboroma kot prvi pričal upokojeni general Richard Secord, ki je po nalogu bivšega direktorja CIA Williama Caseya in podpolkovnika Northa vodil akcijo tajnega financiranja antisandinističnih sil. Secord, ki je doslej zavračal pričevanje, je včeraj izjavil, da ga je direktor CIA William Casey v času, ko je kongres izrecno prepovedal vsako pomoč antisandinistom, prosil, naj vodi akcijo tajne vojaške pomoči nikaragovskim kontrastom. Pojasnil je tudi, da so od približno 30 milijonov dolarjev sredstev, ki so se nabrala na posebnem tajnem računu v Švici za financiranje antisandinistov, namenili le približno 3,5 milijona, približno 12 milijonov dolarjev je šlo za plačilo orožja Pentagonu, ostalo pa je šlo v žep prekupčevalcev z orožjem in za nekatere druge tajne akcije ameriške administracije. Secord je pred kongresom tudi izjavil, da po njegovem mnenju ni kršil ameriških zakonov.

UROŠ LIPUŠČEK

Zunanji minister NDR na obisku v Beogradu

BEOGRAD — Na povabilo zveznega sekretarja za zunanje zadeve Raifa Dizdarevića bo od danes do 9. maja na uradnem obisku v Jugoslaviji zunanji minister nemške demokratične republike Oskar Fischer. Sprejela ga bosta tudi predsednik predsedstva SFRJ in predsednik ZIS. (dd)

Zahodni zavezniki še vedno usklajujejo enotno razorožitveno stališče

Kongres črtal 23 milijard dolarjev iz proračuna za ameriško oborožitev

BRUSELJ — Včeraj je bil v Bruslju tedenski sestanek Atlantskega sveta, na katerem je sodeloval tudi vodja ameriške delegacije na pogajanjih o evrozstrelkih Maynard Glitmann.

Na sestanku, ki je bil po pričakovanju ovit o nepredirno mrežo tajnosti, je zahodnim zaveznikom Glitmann poročal o poteku pogajanj v Ženevi. To je bila obenem tudi priložnost, da bi predstavniki »šestnajsterice« izdelali enotno stališče glede zadnjih sovjetskih razorožitvenih predlogih, s posebnim ozirom na tako imenovano veliko ničelno opcijo. Vendar je bil tudi včerajšnji sestanek neuspešen, ker niso dosegli zavezniški enotnega stališča. Glitmann se je moral omejiti le na hvalnice vse tesnejšim vezem med zahodnimi zavezniškimi, »ki so nujni za ohranitev enotnosti zavezništva«.

Dobro obveščeni viri trdijo, da bodo na sedežu pakta NATO le s težavo »požrli« najnovejši sovjetski predlog, saj so prepričani v premoč držav varšavskega sporazuma v konvencionalnem orožju in bi bila torej denuklearizirana Zahodna Evropa neobgljena

v morebitnem »klasičnem« vojaškem napadu Vzhoda.

Danes se bo v Strasbourgu zbral tudi ministrski komite Evropskega sveta; 10 ministrov in 7 podtajnikov zunanjih ministrstev, ki zastopajo 21 držav članic, bodo razpravljali o perspektivah evropskega sodelovanja, o odnosih med Jugom in Severom in o zadnjih sovjetskih razorožitvenih predlogih. Poskusili bodo doseči soglasje, dobrih izgledov pa zaenkrat res še ni.

Zahodni Nemci so si zaradi velike ničelne opcije še vedno v laseh. Liberalna stranka in posebno njen vodja, zunanji minister Hans-Dietrich Genscher, povsem podpira zadnji sovjetski razorožitveni predlog, krščansko—demokratska koalicija pa je še vedno v velikem precepu in se ni zaenkrat še odločila. Po včerajšnjem sestanku o evroraketah krščansko—demokratske parlamentarne skupine je kancler Kohl obvestil novinarje, da »se bo nemška vlada izrazila šele po posvetovanjih z evropskimi zavezniškimi na najvišjem nivoju«.

Ameriški predstavniki dom medtem še vedno meče Reaganu »polena pod noge«. Včeraj so namreč v predstavnikiškem domu sklenili znižati proračun Pentagona za leto 1988 za celih 23 milijard dolarjev, sklep sicer ni dokončen, saj ga mora potrditi tudi ameriški senat. Reagan je zahteval za obrambo v naslednjem letu 312 milijard dolarjev, senatna oboroževalna komisija mu jih je prejšnji teden že »pristrla« šest milijard dolarjev. Ob upoštevanju inflacije bo tako prihodnje leto Pentagon lahko računal na 5 odstotkov sredstev manj kot letos.

Podzemeljski jedrski poizkusi se bodisi v ameriškem kot v sovjetskem taboru nadaljujejo z nezmanjšano intenzivnostjo. Sovjetska tiskovna agencija TASS je včeraj objavila vest o novem jedrskem poizkusu na vojaškem poligonu v Kazahstanu. Eksplozija je imela moč okrog 20 kilotonov (bomba na Hirošimo je imela moč 13 kilotonov), kar je mnogo pod najvišjo zgornjo mejo 150 kilotonov, ki jih predvideva sporazum iz leta 1974 o omejevanju jakosti jedrskih poizkusov.

Izraelski letalski napad pri Saidi Mrtvi in ranjeni med Palestinci

BEJRUT — Deset mrtvih in kakih trideset ranjenih je tragični obračun včerajšnjega izraelskega letalskega napada na palestinske položaje jugovzhodno od libanonske Saide. Izraelski lovski bombniki F-14 so zadeli begunsko taborišče Ein el Helveh in palestinske položaje v bližnjih zaselkih.

Kot običajno, so življenje izgubili skoraj izključno civilisti, med njimi tudi ženske in otroci. To je bil že štirinajsti letošnji izraelski napad in drugi v tem tednu. PLO je pozvala Združene narode, naj nemudoma pošljejo svojo delegacijo, da se seznani z najnovejšimi »cionističnimi zločini«.

Izraelska letala so po vsem sodeč skrbno izbrala cilje napada, saj so prizadela le stavbe pripadnikov Al Fataha, Demokratične fronte, in Habasijeve Ljudske fronte, treh skupin, ki so v Alžiru dosegle ponovno enotnost Palestincev. Očiten je torej poskus, da bi izpodkopali komaj doseženo spravo. S tem pa izrael v bistvu nadaljuje z delom, ki ga ni uspela dokončati Sirija.

Ruševine palestinskih hiš po izraelskem bombardiranju

(Telefoto AP)

Volitve v belski dom južnoafriškega parlamenta Črnci in mešanci dezertirali delovna mesta

Bothov nasprotnik dr. Denis Warroll

(AP)

JOHANNESBURG — Včeraj zjutraj ob 7. uri so v Južni Afriki odprli volišča. Od treh milijonov in 30 tisoč belcev, ki so imeli pravico, da se izrečejo na včerajšnjih volitvah v belski dom parlamenta, jih je 9 odstotkov - 260 tisoč ljudi - že volilo s sistemom posebnih ali poštnih volilnic.

Južnoafriške volitve, ki jih je Pieter Botha anticipiral za poldrugo leto, da bi si zagotovil širši mandat »za nadaljevanje reformne politike«, so priklicale na volišča precej visok odstotek belskega prebivalstva. Skupine belcev pa so se zgrnile tudi na ulice, da bi izrazile črncem in mešancem, za katere so ostali volilni sedeži zaprti, svojo solidarnost.

V Durbanu je policija aretirala 39 belcev in Indijca, ki so s sedemdesetino drugih študentov demonstrirali proti volitvam. Drugih večjih izgedov niso zabeležili, prav tako tudi ni bilo direktnih napadov na volišča. Volišča so zaprli ob 21. uri, že danes pa bi morali sporočiti končne izide. Zunanji opazovalci menijo, da bo Pieter Botha še enkrat deležen večine glasov.

Črnci in mešanci so vztrajali v svojem bojkotu volilnega dne in so zato ostali zaprti v svojih »townshipih«. Večina črnskih delavcev je stavkala, študentje pa so dezertirali univerze, od katerih so bile nekatere zaprte. Tovrstni protest je bil posebno učinkovit v industrijskem območju Port Elizabetha, kjer se ni nihče prijavil v službo, bojkot pa je uspel tudi v Johannesburgu in v Pretoriji. Protestne akcije je podprlo tudi 20 tisoč rudarjev, ki se niso spustili v rudnike, da bi demonstrirali proti volitvam, kjer je peščica belcev odločala v imenu 24-milijonskega črnkega prebivalstva.

Žal pa je včerajšnji volilni dan zabeležil, poleg kampanja avtobusov za belce in lučanja molotov, tudi srhljivo smrt črnca, ki je živ zgorel v gorečih avtomobilskih gumah. Skupina treh črncev naj bi ga »kaznovala«, ker se je najbrž, kljub pozivom Združenih demokratske fronte (UDF) in črnske sindikalne organizacije COSATU, odpravil na delo.

»Slovenski sindrom« nesprejemljiv

LJUBLJANA — Skovanka »Slovenski sindrom«, ki se je v jugoslovanski javnosti zelo razširila, je povsem nesprejemljiv izraz, so med drugim menili razpravljalci na javni tribuni z naslovom »Ali smo res tako drugačni«, ki sta jo v Ljubljani organizirala filozofska fakulteta in tednik Mladina. Izraz sindrom namreč namiguje na to, kot da bi šlo za skupek vrste simptomov težko bolne družbe v tem delu države. Gre pa v resnici za različnosti, ki jih ne bi smeli jemati za deformacije, temveč kot povsem normalen odraz realnih odnosov.

V daljši razpravi so se pojavljala tudi diametralno nasprotna mnenja o alternativnih gibanjih v političnem življenju, o informiranju, ustavnih spremembah, ribiškem sporazumu z Italijo. Večina pa se je vseeno strinjala z ugotovitvijo, da bi bilo v Jugoslaviji dosti manj nesporazumov, če bi bila javnost bolje informirana, oziroma, če bi se med seboj bolje poznali. Tako bi spoznali, je med drugim v razpravi dejal Jože Smole, predsednik republiške SZDL, da razlike niti niso tako velike. Tudi v Sloveniji je mnogo napačnih izkrivljenih pogledov na dogajanja v drugih republikah, pri čemer je to trditev ilustriral s primerom makedonske propadle tovarne Feni. Prav tako je preveč pretiravanja pri poudarjanju naprednih dogajanj v Sloveniji, saj se pri tem pozablja, da imajo takšne pojave tudi drugod po Jugoslaviji. Javnost na splošno dobiva preveč črno-belo sliko o dogajanjih v drugih okolišjih. (dd)

Rožič kandidat za predsednika skupščine SFRJ

BEOGRAD — Komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja je včeraj določila predlog kandidatov za najvišje funkcije v skupščini Jugoslavije z enoletnim mandatom. Za predsednika skupščine je predlagan dr. Marjan Rožič, delegat iz Slovenije, za podpredsednika pa mag. Živan Marelj in Vojvodine. (dd)

Plečnikova razstava tudi v Madridu

LJUBLJANA — Tretje mesto, za Parizom in Ljubljano, v katerem bo na ogled velika, nadvse odmevna in hvaljena Plečnikova razstava, bo Madrid. Gradiivo, sicer nekoliko skraćeno glede na veliko razstavišča, so včeraj odpotali iz Ljubljane.

Plečnikova razstava bo v Madridu ostala dober mesec, če ne še dlje. Nato bo gostovala v začetku jeseni na Dunaju in letos predvidoma še v dveh mestih - Münchnu in Karlsruhu. Kam vse jo bo pot vodila zatem, še ni določeno. (dd)

■ ZAGREB — Okrožno sodišče v Zagrebu je sklenilo, da odloži izvršitev smrtni kazni vojnomu zločincu Andriji Artukoviću in sicer zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja obsojenca. Zdravniški izvedenci so ugotovili, da gre pri Artukoviću za splošno aterosklerozo, ki je še napredovala, poslabšalo pa se je tudi duševno stanje obsojenca. Ker je torej Artuković telesno in duševno bolan, ga ne smejo usmrtili, kot to piše v 245. členu zakona o kaznovanju. (dd)

Stavka raških rudarjev V petek referendum

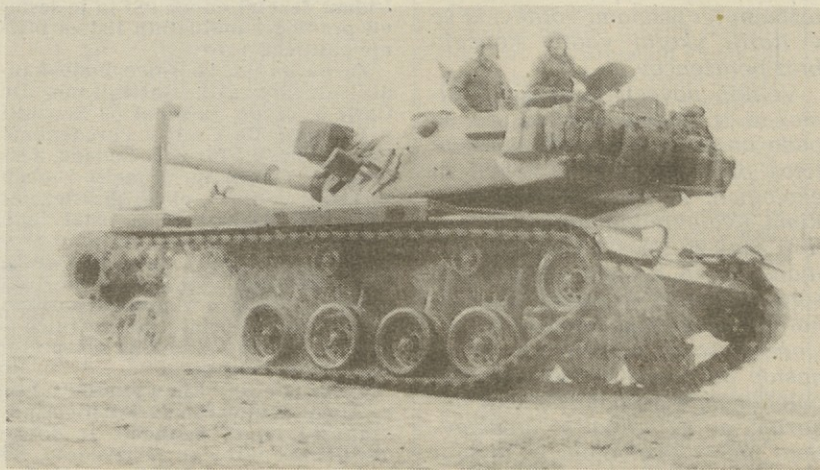
LABIN — Maratonska stavka labinskih rudarjev, ki se je pričela pred mesecem dni, se najbrž bliža koncu. Po dolgotrajnih, kdaj tudi težkih pogajanjih med rudniško upravo in predstavniki 1.600 stavkajočih rudarjev so včeraj sklenili, da bi se morali rudarji, ki so zaposleni v istrskem premogovniku v Raši, izreči - v petek, 8. maja - o tem, ali bodo vztrajali s prekinitvijo dela ali se bodo ponovno spustili v jasko. Svoje mnenje o tako delikatnem vprašanju bodo rudarji lahko izrazili na tajnem referendumu, za katerega so se domenili predstavniki centralnega delavskega sveta raških premogovnikov ter predstavniki rudniške uprave in labinske občine.

Včerajšnjega zasedanja delavskega sveta so se udeležili tudi predstavniki stavkajočih rudarjev. Na

zasedanju so sklenili, da ne bodo odslužili rudarjev in delavcev, ki so se udeležili maratonske stavke in se niso hoteli vrniti na delo. Za izgubljene delovne dni se bodo morali vsekakor še domeniti, ali jih bodo vzeli v poštev kot neplačane delavnike ali jih bodo vpisali v postavko letnih dopustov.

Delavski svet je tudi sestavil posebno komisijo, ki bo morala usklajevati zahteve rudarjev in bo skušala sestaviti nove predloge, predvsem kar zadeva pravico do nakazila posebnih kreditov za gradnjo stanovanjskih hiš izvenlabinske občine. Komisija bi morala tudi odločiti o rudarskih zahtevah, da odstranijo nekatere vodilne funkcije rudnika ter preučiti povečanje osnovnih plač rudarjem, ki delajo v rovih. Že danes pa bi morali rudarjem izročiti bone za prehrano.

Skupni vojaški manevri NATO v južni in srednji Italiji

Južno krilo sil NATO je včeraj začelo obsežne vojaške manevre v južni in srednji Italiji, v katerih sodelujejo predvsem letalske, mornariške in desantne sile z izkrcevalnimi tanki

(Telefoto AP)

V deželi Furlaniji-Julijski krajini

Stranke mrzlično pripravljajo optimalne kandidatne liste

VIDEM — V Furlaniji so v teh dneh mrzlični veliki manevri okrog kandidatur za senat in poslansko zbornico. V vseh strankah so nekatere parlamentarci zaključili svoje delo v Rimu in ne bodo več kandidirali. Odprto pa je še veliko vprašanj. V prvi vrsti tisto v zvezi s parlamentarci, ki bi po pravilih svoje stranke ne smeli več biti med kandidati (to zaradi več že opravljenih mandатов). Na drugem, nič manj pomembnem mestu, je vprašanje na kako mesto v listi bodo postavili tega ali drugega kandidata. Nazadnje, tudi to ni manj pomembno, je vprašanje še vedno obstoječega skupnega volilnega okrožja treh pokrajin FJK s pokrajino Belluno v Venetu. Kot je znano je volilni kolegij za senat enoten za vso našo deželo. Kolegij je razdeljen v sedem okrožij (dva na Tržaškem, eden na Goriškem, eden v Pordenonu, eden v Karniji, eden v Vidmu in okolici, dva v vzhodnih predelih videmske pokrajine). Trst pa ima lasten kolegij za poslansko zbornico. Gorica, Videm in Pordenon pa so združeni z Bellunom. Tu se voli šestnajst poslancev.

V največjeje stranki, t.j. v kršćanski demokraciji, je prišlo, kot tudi drugje, do zapletov. Rešil naj bi jih deželni odbor KD, ki se je sinoči sestel v Ronkah. Potrjeni so bili nekateri parlamentarci. Nosilec liste za poslansko zbornico bo sedanjí podtajnik Santuz. Vprašljiv pa je položaj goriškega poslanca Rebulle. Goriški odbor KD ga je potrdil. Vendar pa se zdi, da je njegova izvolitev negotova. Med šestimi poslanci KD je bil zadnjič Rebulla četrti. vendar je takrat imel veliko oporo med furlanskimi morotejci. Zdi se, da ti sedaj podpirajo čedajskega župana Pascolinija. Rebulli naj bi tako zmanjkali preferenčni glasovi. Seveda je to pozor pred sestavo kandidatnih list. V goriškem okrožju za senat bodo komunisti spet kandidirali senatorja Battella, ki bo gotovo izvoljen, saj je goriško okrožje skupno z obema tržaškima, tisto v katerem komunisti izvolijo enega od dveh senatorjev v deželi. Dosedanji videmski poslanec Baracetti ne bo več kandidiral. Na njegovo mesto pride dosedanji deželni poslanec Pascolat. Iz Goriške bo za poslansko zbornico kandidiral Slovenka Aleksandra Devetak, sedanja pokrajinska svetovalka. V socialističnih vrstah utegne priti do popolnega preobrata. Senator Castiglione, dosedanji podpredsednik deželne vlade Renzulli, dosedanji svetovalec Zanfagnini in tudi pod-

Izletniki PD danes na Elbo

TRST — Danes odpotuje na štiridnevni izlet na otok Elbo v treh avtobusih 156 čitateljev Primorskega dnevnika. Izlet je že tradicionalen, saj ga vestno in na splošno zadovoljstvo že vrsto let organizira znana turistična agencija Aurora. Izletniki se bodo danes zbrali ob 6.45 na Trgu Oberdan, od koder bodo odpotovali v Sieno, jutri jih bo trajekt popeljal na otok Elbo, kjer bodo tudi v soboto. Povratek domov bo v nedeljo mimo Volterre in Popolonia, znanega etruščanskega središča.

Aleksandra Devetak

slanec De Carli utegnejo kandidirati v senat. Tudi o listah PSI je sinoči razpravljali deželni odbor te stranke. Če pa bi bil v Trstu, s pomočjo listarjev, izvoljen Agnelli, potem ne bi socialisti imeli v Furlaniji senatorja. Zaradi tega se več kandidatov potejuje za dve bolj gotovi mesti v poslanski zbornici. Predvidevanja kažejo, da bi bila izvoljena Renzulli in Castiglione. Na cedilu naj bi ostal Zanfagnini. Prav tako dosedanja poslanca De Carli in Breda. V tem

okrožju naj bi socialisti kandidirali tudi Benetana Firmina Mariniga, sedanjega župana v Spetru. Nič ni znanega o kandidaturah na Gorškem, kajti odprto je vprašanje možnih povezav s socialdemokracijo in radikali na volitvah v senat.

Zaradi tega ostajajo odprta številna vprašanja v socialdemokratski stranki, kjer se zdi, da bo Vincenzo Esposito iz Trizica, pred dnevni izvoljen za deželnega tajnika, izpodrinil dolgoletnega poslanca Scovaccirichija. Republikanci potrjujejo poslance Di Reja, misovci pa Parigija.

Ni še znano kaj bodo napravile razne manjšinske ter krajevne skupine. Tako v krogih SSK kot Furlanskega gibanja so mnogi, ki izražajo željo, da bi prišlo do skupne liste manjšinskih strank s Sardinijo stranko na čelu. Furlani si celo prizadevajo, da bi v tem primeru poslali v Rim sedanjega deželnega svetovalca D'Agostinja. Časovni roki za sestavo liste in sporazumevanje so zelo kratki.

Ni znano ali bodo zeleni predstavili v naši deželi listo kandidatov z znakom smehljajočega se sonca.

Smo v zadnjih dneh manevrov in odločitev za kandidature. Največje borbe so torej v demokristjanski in socialistični stranki, tudi zaradi že obojanih kasnejših prizadevanj za preferenčne glasove.

CGIL-CISL-UIL: predlogi o reorganizaciji dežele še pomanjkljivi

TRST — Deželna tajništva sindikalnih federacij CGIL-CISL-UIL so na zadnji skupni seji razpravljala o zakonskih predlogih glede institucionalne preureditve dežele in glede pristojnosti, ki naj bi jih v tem okviru prejele krajevne ustanove.

Predstavniki sindikalne zveze so ob tej priložnosti poudarili, da taki zakonski instrumenti lahko predstavljajo pomembno osnovo, s katero bi krajevne avtonomije pridobile na važnosti, čežela uprava pa bi v tem okviru ponovno prevzela primarno vlogo programatorja in zakonodajalca.

Zakonska osnutka, ki jih je s tem v zvezi predložil deželni odbor pa sta po mnenju CGIL-CISL-UIL še pomanjkljiva, ker ne nudita zadovoljivih odgovorov na razna vprašanja. Osnutka sta po mnenju sindikalne zveze v marsičem tudi kontradiktorna.

Javna tribuna v Kopru

AIDS med nami: kaj storiti?

KOPER — V četrtek, 14. maja, ob 17.30, bo v veliki sejni dvorani Doma učencev Heroj Tito v Kopru javna tribuna o AIDSU na temo »Aids med nami - kar stoji!« Sodelovala bosta predstojnik mikrobiološkega inštituta ljubljanske medicinske fakultete prof. **dr. Miha Likar** in gost iz Italije, strokovnjak za deželnega centra za AIDS Furlanije-Juljske krajine v Avianu pri Pordenonu. Javno tribuno pripravljata občinska konferenca ZSMS v Kopru in koprski aktiv društva novinarjev Slovenije. Vabljeni so vsi občani, še posebej pa mladina. Tema javne tribune je zlasti aktualna z ozirom na prihajajočo turistično sezono.

Predavatelja bosta lahko udeležence javne tribune seznanila z najnovejšimi spoznanji o tej hudi bolezni, ki se ne zdržno širi. Prof. dr. Miha Likar je eden najvidnejših jugoslovanskih strokovnjakov za AIDS in se udeležuje številnih mednarodnih strokovnih srečanj. Ekipa vzvzetih strokovnjakov s centra v Avianu pa se je usposabljala v ZDA. Kopska tribuna o AIDSu bo na našem območju prvo tovrstno srečanje z udeležbo strokovnjakov iz obeh sosednjih držav, kar ji nedvomno daje posebno težo. (vk)

od četrtega do četrtega - od četrtega do četrtega - od četrtega do četrtega

Okupatorji z Opčin in iz Podlonjerja

STANISLAV RENKO

Zaradi omenjenih razlogov naj navedemo še nekaj vojaških podatkov o osvoboditvi Trsta, t.j. o osvoboditeljici 4. armadi jugoslovanske armije. Formirana je bila šele začetek marca 1945 iz treh korpusov: sedmega, osmega in devetega (primorskega). Enotam 20. divizije (8. korpusa) so se Nemci že 2. maja predali v sodni palači ob 10. uri dopoldne, na Gradu sv. Justa pa ob 17. uri popoldne, tik pred prihodom zavezniških tankov. Le borbe za Opčino so trajale do 3. maja zjutraj do 10. ure. Skupno se je tam 4. armada predalo: 29 oficirjev, 2682 podoficirjev in vojakov ter 300 ranjencev. S tem se je končal sovražnikov odpor na območju Trsta. Geoffrey Cox, načelnik obveščevalne službe tiste novozelandske divizije, ki je dospela v Trst šele 2. maja, je v svoji publikaciji iz leta 1947 »The Road to Trieste« ugotovil: »Jugoslovani računajo, da so imeli v vseh operacijah za Trst več kot 5 tisoč mrtvih«.

Gornji podatki so povzeti iz publikacije »Boj za svobodo« - Trst 1975, ZTT in »Istra in slovensko Primorje« - Založba »Rad«, Beograd 1952, ki vsebuje čez 200 strani dolgo poglavje »Slovensko Primorje v NOB«, ki je po mnenju najuglednejših slovenskih zgodovinarjev (dr. Tone Ferenc in drugi) še vedno edini najcelovitejši tovrstni prikaz (napisal ga je pok. zgodovinar dr. Ivo Jovančič). Spričo dejstva, da sta obe publikaciji razprodani, se kaže potreba ponatisa in tudi izdaje prevoda v italijansčino.

Kot rečeno, smo v sredo, 29. t. m., slišali nekatere najnovejše podrobne podatke o tej prvomajski osvoboditvi,

ki jih je izbral in podal naš tržaški zgodovinar prof. dr. Samo Pahor. Ko je govoril o znanih podtikanjih dvoimov, ali je 4. armada osvobodila, ali samo okupirala mesto, je med drugim povedal, kot navajamo v slovenskem prevodu, tudi s pomočjo posnetka na trak:

...Nekateri ne upoštevajo, da je bila 4. jugoslovanska armada izmed vseh armad, ki so doslej prihajale v Trst, v večini sestavljena iz Julijcev in Dalmatincev - Giuliani e Dalmati. Če sem ugotovil, da je bil poveljnik prvega tanka, ki je vozil čez Razkani hrib (Draško) Kastelić Iginio iz Podlonejra, ga bomo imeli za okupatorja, ko se je vendar vračal na svoj dom? Dalje, če je bil poveljnik njegove čete Josip Stavli iz okolice Poreča, ga bomo imeli za osvoboditelja ali za okupatorja? V Bazovici je bil ranjen eden izmed poveljujočih tankistov z imenom Franc Podgornik iz Loma pri idrijskem Črnem vrhu, ki je bil pred tem vojak v italijanski vojski - kaj naj rečemo o njem? Da je bil okupator? ...Poveljnik 20. divizije je bil podpolkovnik Bogdan Peciotić z otoka Korčule (Curzola), ki je bil italijanski državljani, kar je Italija otok in vso Dalmacijo pripisala Italiji.

macijo anektirala. Se lahko reče, da je bil okupator, ne pa osvoboditelj? ...Vsi vedo, da je iz Sežane streljal s topovi na Opčine' Openc Neno Sosič in da so granate, kadar so zgrešile cilj padale na njegovo hišo. Je bil okupator ali osvoboditelj? ...Na Opčinah je bil oklepi avtomobil »blinda« v Narodni ulici, v njen je bil Peter Tonkli iz Dreginja nad Kobaridom, mitraljezec pa je bil neki Pribac iz istrske Padne ...Škoraj vsi topničarji - merilci so bili Istrani, Slovenci, Gorjanci, Tolminci, Kobaričanci, Vipavci... torej: bolje domače vojske si pač ni mogoče predstavljati. Bolj julijske in dalmatinske ne prej ne pozneje ni videl Trst.

Če imamo to vojsko za okupator-
sko, potem bi moralo biti napovedano
septembrsko zborovanje Julijcev in
Dalmatincev prepovedano. Če so bili
namreč ti Julijci in Dalmatinci okupo-
torji, potem tisti drugi Julijci in Dal-
matinci ne morejo biti nekaj drugega.
Ali so vsi Julijci in Dalmatinci ko pri-
dejo v Trst, okupatorji ali osvobodite-
lji. Pa še nekaj: lahko bi navajal še
druge Dalmatince in Julijce, ki so pri-
šli v tistih dneh v Trst. Tisti, ki bodo
septembra letos prišli v Trst, bi lahko
rekli: "Toda tisti niso bili Dalmatinci -
bili so Morlaki." Kajti zanje - čudna
zadeva - so samo oni Dalmatinci. Vse
drugo prebivalstvo Dalmacije ni dal-
matinsko: če so namreč z otokov, so
Boduli, če pa so s kopnega pa so Mor-
laki. Toda Athos Bartolucci, nekdanji
fašistični federalce iz Zadra, je v ne-
kem dokumentu pisal, da je v vsej
Dalmaciji, izven Zadra, od 900 tisoč
prebivalcev, samo tisoč Italijanov. Ne
vem, če je bil ta federalce dobro infor-
miran...»

**SLOVENIJALES
TRGOVINA**

**doma
in v svetu
dobro poznan**

44.

FULVIO TOMIZZA
Prevod: Majda Capuder

Mladoporočnica iz Ulice Rossetti

COPYRIGHT ZTT

Ob odhodu ji je svetoval, naj ostane kak teden v Benetkah, da se bo razvedrila. Med drugim naj bi obiskala tudi Bienale upodablajoče umetnosti. Pri tem niti ni pomislil, kako tvega, da bi se tudi ona lahko okužila v tem pokvarjenem, pregrešnem zraku, ki naj bi bil tako usoden njegovemu duhu. Dnevi teme so bili tedaj že preteklost in kmalu zatem ji je pisal, da če bi se tudi ona pokvarila ali postala gobava, bi prosil Boga, naj postane tak tudi on. Poslej sta se že bolj pričakala zaradi imen, ki naj bi jih dala otrokom. Oba sta si bila složna glede sklepa, da izvmazeta imena sorodnikov. No, Dani je imela tu pomisleke, kajti v njej je bila vse močnejša želja, da bi lastnega otroka imenovala po bratu in povrhu se tako imenuje tudi njen pristrčni ljubeci oče.

Predlagal ji je torej počitnice v Benetkah. Naprej naj si ne drzne v nobenem primeru, četudi bi umirala od želje, da ga ponovno vidi. Časi niso bili naklonjeni dolgim potovanjem, bolje je bilo, da si do zadnje minutke izkoristil bivanje v Benetkah in šel morda do Torcella. Burana in v Strà,

kjer si občudoval beneške vile, potem ko si si seveda že ogledal Doževo palačo in Šolo sv. Roka in podobne znamenitosti.

Med dolgotrajno samoto, ki pa je bila vse prej kot brezdelná in polna odpovedi, si je naš jetnik močno izostril občutljivost in si pridobil tako imenovani šesti čut, tako da je lahko zaslužil dolobene dogodke, ne da bi pri tem izgubil lastno prisotnost. Prišel je 25. julij, ko je padel Mussolini, vsa kaznilnica v Fossanu je zadrtela. Minilo je nekaj dni, preden se je uprava privadila na novo situacijo, in da bi pomirili proteste političnih zapornikov, so jim izročili osebnost stvari.

Stanko je že imel pripravljen kovček pod ležiščem, in ves iz sebe je sporočil ženi, da se skorajda vrne domov: »Predraga, preljubljena, moja, moja, moja!« Naslednjih nekaj dni si je preganjal čas z branjem Tihega Dona, nato pa je poslal telegram v Trst. Odgovora nanj ni dobil, pač pa je sprejel zmagoslavno sporočilo od očeta, ki so ga z otoka Ustica že prestavili v Toskano; tudi on je bil prepričan, da je prišel čas za pripravo prtljage. Njegovi nasveti so se popolnoma ujemali s sinovim ukrepanjem, kajti Stanko je že naročil ženi, naj takoj piše advokatu Cassinelliju, da bi pospešil njegovo izpustitev iz zapor a z ozirom na to, da so mu na procesu pripoznali status katolika.

Dani se je končno oglasila s razglednico s pozdravi z Gardskega jezera. Spraševal se je, kaj za vruga naj bi počela v Gardi v teh dramatičnih dnevih prevrata, potem ko ji je bil zabičal, naj ne hodi še kam drugam razen v Benetke. Ob vsem razburjenju spričo političnega preobrata in kljub

nezadržnemu kopnenju po svobodi, se je v Stankovo dušo ugnezdil sum. Kmalu ni mislil na nič drugega več, zlasti ko mu je žena malce v šaljivem tonu pisala, da je zato potovala do Garde, ker jo je družina njunega skupnega prijatelja Borisa Pahorja naprosila, naj mu tja odnese nekaj knjig. Stanko je že vedel, da se je mladi pisatelj vrnil iz Afrike v domovino in da je bil nameščen v neko posadko v Lombardiji. Nekoč ga je že mikalo, da bi mu pisal in ga vprašal za mnenje glede nekega manjšega dramskega teksta, ki Dani ni bil všeč, toda ona ni bila za to nič kaj navdušena. Zato ga je tokrat prizadela njena pozornost, ki je nikakor ni mogel sprejeti kot nekaj brezosebnega. Zahteval je pojasnilo.

Žena, ki ni znala lagati, je položaj še poslabšala, češ prijateljeva družina, ki je od Borisa izvedela, da namerava ona v Benetke, je jo prosila, naj mu odnese knjige. Ker pa vojaka ni bilo več tam, se je čutila dolžno, da jih odnese za njim v novo bivališče, kjer je bil zaposlen kot prevajalec. Stanko ji je upravičeno ugovarjal: kako naj bi Boris vedel za njen bližnji prihod v Benetke, da je to lahko sporočil tudi staršem, predvsem pa, kako je dobila od njega njegov novi naslov? In ko je že na tako skrivnosten način izvedela zanj, ali ne bi bilo bolj preposto, če bi mu poslala knjige kar po pošti?

Knjigo prodajata **Tržaška knjigarna**
in knjigarna **Terčon v Nabrežini**

Prerez tržaškega pomorskega gospodarstva na straneh uglednega dnevnika

Specializirani londonski Lloyd's List posvetil Trstu obsežno posebno prilogo

Ugledni londonski »Lloyd's List«, edini za pomorsko gospodarstvo specializirani dnevnik v svetu, je v svoji številki z dne 5. maja objavil 15 strani obsegačo posebno prilogo o Trstu, o njegovem pristanišču in s pomorstvom povezanimi gospodarskimi dejavnostmi. Številko so včeraj na Pomorski postaji predstavili tržaški javnosti, o pomenu te pobude pa sta govorila predsednik Avtonomne pristaniške ustanove Michele Zanetti in založnik londonskega časnika Ian Lindsay-Smith.

Zanetti je poudaril velik pomen te publikacije, saj se Trst preko uglednega Lloyd's List, ki izhaja v Londonu že 250 let, predstavlja široki svetovni gospodarski javnosti. Dnevnik ima 70 tisoč stalnih naročnikov (poleg tistih, ki časopis redno ali občasno kupujejo v kioskih) po vsem svetu, logično pa je, da gre predvsem za tiste, ki delajo na finančnem in gospodarskem področju, vezanim na pomorstvo in pristanišča. Hkrati pa je poudaril tudi reklamni značaj priloge, ki se dobro vključuje v okvir prizadevanj, da bi tržaško pristanišče in mesto sploh znova pridobilo nekoč že dobro osvojen sloves enega najpomembnejših južnoevropskih pristanišč.

Na naslovni strani priloge najdemo zanimivo podobo Trsta izpred 250 let, se pravi prav v času, ko je londonski dnevnik začel izhajati. Uvodni članek nam predstavlja Trst in njegovo pristanišče, priložena je karta Severnega Jadrana, iz katere so razvidna tudi ostala italijanska in jugoslovanska pristanišča, ter podatki o ustvarjenem in načrtovanem pristaniškem prometu posameznih vrst blaga. Na naslednjih straneh so prispevki, ki skupaj tvorijo celovito analizo tržaškega pristanišča in pomorskih dejavnosti. Opremljeni so s fotografijami in preglednicami ter s reklamnimi oglasi največjih tržaških pomorskih, špedicijskih, finančnih in zavarovalnih družb. Predsednik deželnega odbora Biasutti je prispeval razmišljanje o premoščanju zemljepisne izolacije Trsta in Furlanije-Juljske krajine, med osebnostmi, ki so jih sestavljali priloge pritegnili v pogovor, pa so

Naslovna stran priloge londonskega dnevnika

še predsednik skupine Tripovich De Banfield, predsednik Pristaniške ustanove Zanetti, deželni odbornik Di Benedetto, tržaški župan Staffieri in drugi.

Lloyd's List je v svoji prilogi opravil tudi globalni pregled stvarnosti, v kateri delujejo tržaško pristanišče, pomorstvo in ladjedelništvo ter z njimi povezane gospodarske dejavnosti. Tako je velika pozornost namenjena izgradnji platforme Micoperi, Tovarni velikih motorjev, Arzenalu sv. Marka in Tržaškemu Lloydju, posebej pa je obravnavana deželna ustanova in njena usmerjenost v dokončno uveljavitev Furlanije-Juljske krajine kot dežele-mestu v Srednjo Evropo. Naj na koncu dodamo, da je glede na veliko reklamno udeležbo tržaških ustanov in podjetij (Dežela je na primer objavila za kar dve časopisni strani velik oglas) priloga londonskega Lloyd's List za založnika tudi dober posel, za katerega je upati, da se bo oglaševalcem — in Trstu nasploš — dobro obrestoval. (vb)

Danes razprava pristojne komisije na Deželnem šolskem skrbništvu

Pripravljen osnutek za prilagoditev novih učnih načrtov za osnovne šole

Na Deželnem šolskem skrbništvu se bo danes sestala komisija za prilagoditev novih učnih programov za osnovne šole potrebam slovenskega šolstva. Na dnevnem redu ima razpravo o osnutku prilagojenega programa za slovenski jezik, zgodovino, družbene vede in zemljepis, ki so ga pripravili slovenski člani komisije.

Novi učni načrti so bili sprejeti pred dvema letoma, s prihodnjim šolskim letom pa jih bodo že začeli uvajati v prve razrede osnovnih šol. Sindikat slovenske šole se je kmalu po sprejetju načrtov angažiral, da bi slovenska šola pravočasno razpolagala ne le s samim uradnim prevodom načrtov, pač pa je zahteval, da bi načrte tudi prilagodili potrebam našega šolstva. Te zahteve so podprli slovenski člani Deželne komisije za vprašanja slovenske šole. Deželni šolski skrbnik je lani posredoval zahtevo ministrstvu za šolstvo, ki je jeseni končno odredilo ustanovitev dveh komisij: prva naj bi prevzela italijanske učne načrte v slovenščino, druga pa naj bi poskrbela za njihovo prilagoditev.

Oddel je delo v komisijah steklo. Komisija za prevod je načrte v bistvu že prevedla in prevod pregledala. Zdaj čaka prevod še na lektoriranje, zatem ga bodo lahko natisnili.

Šest slovenskih članov komisije za prilagoditev je tudi že izdelalo osnutek okvirnega prilagojenega programa

za slovenski jezik, zgodovino, družbene vede in zemljepis. Pri pripravi osnutka so se člani držali vodila, ki je bilo izrečeno v začetku februarja na okrogli mizi o slovenski osnovni šoli, novih učnih načrtih in reformi. Slovenski jezik naj bi bil povsem enakoren redni italijanskemu, pa tudi italijanski ne bi smel biti zapostavljen slovenskemu. Le na ta način naj bi slovenska šola nudila našim učencem vse možnosti za skladen razvoj. Okvirni načrt za slovenski jezik ni zgolj prevod načrta za italijansko jezikovno vzgojo, saj so sestavljali vnesli v osnutek programa vse potrebne značilnosti in specifičnosti slovenskega jezika. Pri obravnavi načrta za zgodovino, družbene vede in zemljepis so slovenski člani vnesli nekatera dopolnila, s katerimi naj bi prišlo do izraza predvsem značilnosti naše zgodovine in specifičnosti krajev ob meji.

O tem osnutku bo, kot rečeno, govor na današnji seji komisije na Deželnem šolskem skrbništvu. Komisija bi morala osnutek čimprej »prerešati« in odobriti, saj je do začetka prihodnjega šolskega leta le še nekaj mesecev. V tem času bi morali naši učitelji dobiti v roke prilagojen prevod načrtov, da bi tudi v prvih razredih slovenskih osnovnih šol že septembra stekel pouk po novih učnih programih.

Koristno sodelovanje med SDGZ in trgovskim zavodom Žiga Zois

Sodelovanje med zavodom Žiga Zois in Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem je že leta plodno in vsestransko. Kot smo že poročali, je SDGZ v sodelovanju z Gospodarsko zbornico SR Slovenije pred dnevi organiziralo obisk njegovih dijakov v tovarni Iskra v Spodnji Idriji, včeraj pa je na šoli predaval organizacijski tajnik združenja Odo Kalan, ki je bodočim diplomantom govoril o zunanjetrgovinskem poslovanju.

Predavatelj je skušal nazorno prikazati, kaj mora zunanjetrgovinski operater vedeti še predno sklene uvozni ali izvozni posel. Samo sporazum o ceni namreč ne zadostuje, če niso hkrati določeni vsi potrebni prodajni pogoji. Vsaka nejasnost lahko povzroči težave ali reklamacije, ki imajo za posledico zamude pri plačilu protivrednosti izročene blaga.

V drugem delu je bil govor o krajevnih oblikah trženja s posebnim ozirom na poslovanje po obmejnem sporazumu oziroma po avtonomnem računu, ki ima velik pomen za krajevno gospodarstvo.

S tem predavanjem pa se še ni zaključilo sodelovanje v tekočem šolskem letu. Začela se je skupna akcija za letošnje prakso dijakov pri raznih podjetjih in ustanovah tržaške pokrajine. Pomen poletnih praks je namreč mnogostranski, saj ponuja dijakom priložnost, da spoznajo svoje bodoče delovno okolje. Na neposreden način bodo tudi ugotovili, kaj gospodarstveniki pričakujejo od bodočih diplomantov trgovskega zavoda. Nekateri bodo

po vsej verjetnosti nadaljevali s študijem, a to vsekakor ni ovira pri poskusnem delu. Akcijo pa bo mogoče uresničiti le v sodelovanju z gospodarskimi organizacijami, ki v poletnih mesecih po vsej verjetnosti potrebujejo dodatno pomoč, predvsem zaradi dopustov redno zaposlenih uslužbenec. Potencialni delodajalci pa bodo s svoje strani lahko vsaj delno preverili delovno sposobnost in pripravljenost dijakov, kar je vsekakor pogoj za usvarjanje pravilne delovne klime.

Zaradi tega Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi gospodarstvenike, naj se odzovejo vabilu in vzamejo na prakso čim večje število dijakov. (zk)

Romano na čelu male industrije

Inž. Araldo Franco Romano, podjetnik pekarske stroke, je bil potrjen za predsednika Odbora za malo industrijo v okviru pokrajinskega Zdrženja industrijcev. Na zasedanju je odbor opravil tudi obračun svojega dveletnega dela, v razpravi pa je bil poseben poudarek namenjen najbolj aktualnim temam, ki zadevajo kakovost proizvoda in odgovornost proizvajalca, poklicno usposabljanje odgovornih za podjetniške storitve in uresničevanje deželne centra storitev za manjša podjetja v okviru Raziskovalnega območja.

Z okrogle mize o kulturnem dogajanju v Gorici

Nova ustvarjalnost mladih poživlja medlo zaznaven »goriški utrip«

»Sedanji goriški utrip« — tako se je glasil naslov torkovega srečanja v Slovenskem klubu. Na sporedu je bila namreč okrogla miza o Slovincih v Gorici, njihovi dejavnosti in težavah ter o povezanosti med goriškimi in tržaškimi sorjaki (pri tem je treba resnici na ljubo priznati, da je bila zadnja večja skupna manifestacija že pred tremi leti na goriškem Travniku). Prof.

Aldo Rupel je v bežnih obrisih nakazal na ta »goriški utrip«, ki je po mnenju nekaterih vse preveč slaboten. V Gorici delujejo vse članice SKGZ. Tej strukturi je treba dodati še bogato prosvetno, športno, kulturno dejavnost, ki je »v rokah« katoliških krogov. Meja med obema taboroma je na Goriškem bolj ostro začrtana kot v Trstu, je poudaril prof. Rupel. »Nekatere or-

ganizacije so pri nas popolnoma izumrle in dejansko živijo le še na papirju,« je nadaljeval predavatelj. Kmečke zveze na primer v Gorici ni, saj razpolaga le z enim uradom, v katerem dela ena sama tajnica, tabornštvo je v popolnem razsulu, prav tako ni več ženskega gibanja, ki je bilo še pred šestimi leti izredno aktivno in pomembno. Najpomembnejše in najuspešnejše je torej področje telesne kulture.

Precej vprašljiv je po Ruplovem mnenju odnos do kulture v klasičnem pomenu besede. Vse glasneje se namreč pojavlja dilema: kakovost ali poljudnost? V iskanju kvalitete so se goriški kulturni delavci oddaljili svojim ljudem, predvsem tistim, ki živijo v najobrobnejših predelih. Svoje razmišljanje je prof. Rupel zaključil s hladno in trezno analizo o tem, kar Gorici danes manjka. Predvsem je občuteno pomankanje vseh strokovnih struktur. Za trenutek se je prof. Rupel pomudil še pri vprašanju šolstva. Demografski padec ogroža obstoj slovenskih šol na Goriškem, saj so raziskave SLORI pokazale, da bo leta 1993 na slovenskih višjih šolah le še 56 dijakov.

Arhitekt Jože Cej je opozoril na silovite urbanistične posege, ki so spremenile naravno in gospodarsko podobo Gorice. V Štandrežu so nove zgradbe (avtocesta, mejni prehod, tovarno postajališče) popolnoma uničile bogato kmetijsko dejavnost. Kar zadeva meddržavne odnose je Cej z obžalovanjem pripomnil, da ni nikakršnega uradnega sodelovanja med Gorico in Novo Gorico. Ena stran gleda na drugo s skrajno nezaupljivostjo. Zato pa so toliko bolj razviti med obema mestoma prijateljski človeški odnosi, ki niso odvisni od politikov. Tesnejše sodelovanje pa bi nedvomno prineslo veliko gospodarsko korist — na žalost pa se »italijanska« Gorica v svojih razmišljanjih in svojem delovanju še vedno obrača s hrbtom proti meji.

Kako doživljajo sedanjo goriško stvarnost predstavniki mlajše generacije, pa je na torkovem večeru v Slovenskem klubu obrazložil Igor Prinčič, ki je bil v svojih zapažanjih manj črnogled kot njegova sogovornika. Kljub temu da kar 150 goriških Slovencev obiskuje tržaško univerzo, in da torej večji del svojega časa preživijo izven svojega rojstnega kraja, se v Gorici rojeva nova ustvarjalnost mladih. Najpomembnejši dokaz za to je Kinoatelj, slovenski filmski krožek, ki je postal pomembno zbiralšče za študente. Obenem je povedal, da med mladimi ni več občuten razkol med »obema taboroma«, prav tako pa je sodelovanje med italijansko in slovensko mladino na Goriškem izredno plodno. S svojimi svežimi idejami nameravajo mladi poživiti vsestransko kulturno dejavnost in pospešiti doslej le medlo zaznaven »goriški utrip«. Prinčič je obenem poudaril, da je vsekakor zelo občuteno pomanjkanje Narodne in študijske knjižnice, kjer bi se lahko mladi srečevali med seboj.

S torkovega večera v Slovenskem klubu: z leve predsednik kluba Kodrič, Prinčič, Cej in Rupel

Pogovor z odbornico KD Venturini od Domja Suzano Žerjal

Delež mladih v naši kulturni dejavnosti

Ko obravnavamo našo kulturno dejavnost, prihajamo pogosto do ugotovitve, da je mladina v tej dejavnosti premalo prisotna. Verjetno smo v teh naših sodbah večkrat krivični, posebno če se ozremo na nekatera naša društva, ki so v rokah mladih in v katerih so prav mladi tisti, ki »poganjajo« številne društvene dejavnosti in to z lepim uspehom.

Suzana Žerjal, odbornica KD Fran Venturini od Domja, ki je sama dobra harmonikarka, razen tega vodi v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju šolo za mlade harmonikarje, otroški zbor, harmonikarski ansambel, vodi pa še otroški pevski zbor KD Valentin Vodnik v Dolini, je prav gotovo zgovoren primer angažiranosti mladih v kulturni dejavnosti.

Mlada Suzana je torej z delom v društvu in izven njega zasedena takorekoč »noč in dan«. Tega se člani društva Fran Venturini ter pevci tamkajšnjega zbora dobro zavedajo. Zato jo imajo radi ter so njene dejavnosti, velike angažiranosti in glasbenem področju, zelo veseli.

Zadnjič je nastopila z zborom Fran Venturini na gostovanju v Marzabottu, kjer je na koncertu v občinski sejni dvorani spremljala zbor, ki ga vestno vodi Ivan Tavčar, razen tega pa je tudi sama odigrala nekaj skladb in pri tem požela velik aplavz.

Obiskali smo jo kar v domu A. Ukmarja, kjer ima vse dneve, razen ob četrtkih, pouk mladih harmonikarjev. V tem času vadi še enkrat tedensko domači harmonikarski ansambel, ki šteje 15 članov, otroški zbor KD Venturini, ki šteje 22 mladih pevcev, zbor v Dolini, ki šteje 20 otrok, harmoniko pa uči kar 17 gojencev.

»Harmoniko sem se začela učiti v Ricmanjih, ko mi je bilo pet let. Potem sem pri osmih letih postala gojenka prof. Giovannija Tarabocchie ter sem začela tudi s samostojnimi, pa tudi skupnimi nastopi. Imela sem precej

samostojnih nastopov, z ansamblom pa smo nastopali na raznih tekmovanjih, kjer smo dosegli lepe uspehe, nastopili pa smo tudi na TV programu Tele4. Začela sem nato spremljati tudi razne naše zборе, kot na primer zbor osnovne šole v Ricmanjih, pa v Miljah, folklorno skupino KD Rdeča zvezda iz Saleža, srednjo šolo Simon Gregorčič, sedaj pa vodim otroški zbor pri našem društvu v Dolini in spremljam nekatere pesmi, ki jih poje zbor Fran Venturini.«

Suzana je začela s poučevanjem harmonike na domu že leta 1983, od leta 1985 poučuje ta instrument pri

društvu Fran Venturini. »Gojenci so pridni in vestni in hodijo redno na vaje. Z njimi sem sestavila tudi harmonikarski ansambel, ki je že nastopal doma, pa v Šmarjah pri Kopru, na Kolonkovcu, 17. maja pa bomo nastopili z zborom in harmonikarskim ansamblom v Nabrežini. Načrtov imamo več, tudi snemanje na radiu Koper.«

Suzana obiskuje zborovski tečaj pri Domju, ki ga vodi Ignacij Ota. Z njo obiskuje tečaj tudi Boža Hrvatič, pevovodkinja zborov v Borštu in Škednju.

»Rada igram harmoniko. Rada nastopam samostojno, rada pa opravljam tudi ostale službe — kot pevovodkinja in učiteljica harmonike. Vse to me veseli. Še posebno pa sem vesela, da ima naša mladina smisel do petja in do učenja harmonike. Delo v društvu je tako zelo popestreno. Upam, da bom lahko s svojim delom nadaljevala, da bodo moji gojenci dobro napredovali, da se bosta lepo uveljavila otroška zbora od Domja in v Dolini in da se bo lepo izkazal tudi naš harmonikarski ansambel.«

Pridni Suzani želimo, da bi bil njen trud poplačan v interesu društva, v katerem je še aktivna odbornica, in v korist nas vseh. (N. L.)

Na sliki: Suzana Žerjal z mladimi harmonikarji od Domja.

V polnem teku prva faza priprav na junijske volitve

Stranke se še ukvarjajo z delikatnim vprašanjem sestavljanja kandidatnih list

Čeprav smo v eni najbolj kritičnih predvolilnih faz, ko se posamezne stranke odločajo o zapletenih in delikatnih vprašanjih sestavljanja kandidatnih list, nekatere pa tudi o še delikatnejših vprašanjih sklepanja volilnih zavezništev, je včerajšnja kronika predvolilnega dogajanja nadvse skop. Stranke zaenkrat nerade govorijo tako o imenih kot o zavezništvih, ker bi javno pisanje lahko kaj kompromitiralo, se izgovarjajo na sedežih strank, kjer s težavo naletiš na človeka, ki je pripravljen povedati kaj več kot tisto, kar je že obče znano. To je nedvomno tudi znamenje, da se kandidatne liste večine strank oblikujejo v hudi podrobnosti, da o dogovarjanjih za mešane volilne nastope sploh ne govorimo. Sicer pa bo vse to kmalu znano, saj bodo morale stranke od nedelje, 10. maja, do srede, 13. maja, predložiti kandidatne liste na tržaskem sodišču, in bo zato že ta teden vse jasno.

Nekoliko bolj zgovorna je bila včeraj le Slovenska skupnost, katere delni svet se je sestel pred sinočnim v Nabrežini in sklenil, kot smo sicer na kratko že poročali v včerajšnji številki, da bo SSK na predčasnih političnih volitvah sredi junija nadaljevala v manjšinski koaliciji pod znakom Sardinske akcijske stranke. Potrjena je bila torej izbira, kot je rečeno v tiskovnem poročilu, ki ga je stranka izdala po torkovi seji, da se načelo sa-

mostojnega nastopa uskladi z načelom solidarnosti med manjšinami, tako kot pri evropskih volitvah.

»Tako Sardinska akcijska stranka, kot Valdostanska zveza, ki sta s Slovensko skupnostjo glavni nosilki zavezništva, sta se obvezali, da bosta v parlamentu, kjer sta bili tudi že doslej prisotni, podpirali naš boj za pravičen zaščitni zakon,« je rečeno v tiskovnem poročilu, ki se zaključuje s prepričanjem stranke, »da bo zavezništvo med volilno kampanjo in v novem parlamentu odločno opozorilo vso italijansko javnost na manjšinsko problematiko in na zahteve Slovencev. Zato bo Slovenska skupnost, poleg kandidatov za poslansko zbornico in senat po vsem deželnem ozemlju, predstavila še nekaj slovenskih kandidatov tudi v okrožjih po Italiji, kjer živijo naši izseljenci, kot na primer v Milanu in Rimu.«

O imenih teh kandidatov pa na torkovi seji še ni bilo odločitve, pač pa naj bi končno besedo o tej zadevi danes izrekel deželno tajništvo, zato nam včeraj tudi niso še hoteli anticipirati nobenega imena.

Nič novega tudi v zvezi s kandidnimi listami socialistične stranke, pri kateri gre predvsem za vprašanje morebitnih zavezništev. S kom bodo šli socialisti na volitve? S socialdemokrati in radikali ali pa, kar vzbuja še posebno tesnobo zlasti med sloven-

skim prebivalstvom, z Listo za Trst in njenimi najbolj reakcionarnimi predstavniki, kot sta na primer Hermet in Camber, ki naj bi ju LpT predlagala kot kandidata? V trenutku, ko zaključujemo redakcijo tržaskе kronike, na ta vprašanja še nimamo odgovora. Mi-mogrede pa naj omenimo, da so se socialistični predstavniki v deželnem svetu včeraj sestali s svojimi republikanskimi kolegi, da bi izmenjali mnenja in poglede na sedanji politični položaj v Trstu in v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Njihova stališča so se ujemala, kar zadeva industrijsko in kmetijsko politiko v naši deželi, razlikovala pa so se glede deželnega referenduma.

Sinoči se je po krogu posvetovanj v 35 sekcijah sestalo pokrajinsko vodstvo KPI, ki pa bo šele danes razkrilo svoje odločitve (o njih bo moralo sicer danes sklepati še deželno vodstvo, nato pa centralni komite).

Med zanimivostmi te prve faze priprav na volitve naj omenimo dejstvo, da se danes začne zbiranje podpisov za predstavitev liste Gibanja zelenih. Podpise zbirajo do točka, 12. maja, na preturi (soba št. 90 vsak delavnik od 8. do 13.30, v popoldanskih urah (razen v soboto in nedeljo) pa pri notarjih Grunerju (Ul. S. Catarina 7), Altobelliju (Ul. Timeus 1) ter Malacrei (Trg Dalmacija 3). Danes med 15.30 in 19.30 bodo simpatizerji tega gibanja lahko podpisovali tudi pred Tergesteom.

Sprejeli so jih predstavniki SKGZ, SLORI in NŠK

Jugoslovanski raziskovalci na obisku

Včeraj je obiskala Trst številna delegacija Skupnosti za raziskovalne dejavnosti Jugoslavije, ki jo je vodil predsednik Komisije za mednarodno sodelovanje Fuada Stankovič. V delegaciji so bili raziskovalci Vladimir Klemenčič, Lidija Adolšek, Beno Lutman, Janez Rogelj in Bosnava Kljebič iz Slovenije, Ksenija Miranovič iz Črne Gore, Tragan Bendevski iz Makedonije, Lilijana Aleksič, Ljubo Kustrin in Zovica Zuinovič iz Srbije, Dragan Pečinovič s Kosova, Saša Červič in Suada Stankovič iz Vojvodine, Mirjana Klejbič in Milko Peševski s Hrvaške.

Gostom je dejavnost Slovenskega raziskovalnega inštituta orisal ravnatelj

Darko Bratina, delo Narodne in študijske knjižnice pa je predstavil njen predsednik Jože Pirjevec. Pogovor o položaju slovenske manjšine v Italiji, njeni raziskovalni dejavnosti in drugih vprašanjih, ki so zanimala raziskovalce, je stekel na sedežu Slovenske kulturno-gospodarske zveze, kjer je goste sprejel Boris Race.

Tudi v Trstu zelenordeči telefon DP

Tržaska federacija Proletarske demokracije DP je po zgledu strankinih federacij v drugih italijanskih mestih uvedla tudi v Trstu tako imenovani »zelenordeči telefon«. Vsak občan, ki želi prijaviti kakršenkoli primer slabega ravnanja z okoljem ali njegovega onesnaževanja, pa naj gre pri tem za odgovornosti zasebnikov ali javnih ustanov, lahko zavrti številko 305436. Stranka bo nato poskrbela, da bodo s prijavljenimi primeri seznanili širšo javnost in po potrebi tudi javne uprave in sodstvo. Zelenordeči telefon bo na razpolago javnosti vsak dan, od ponedeljka do petka, od 17. do 19. ure.

Pridržana prognoza za priletno žensko

Včeraj zjutraj je v Ulici Capodistria avto povozil starejšo žensko in jo hudo poškodoval. 67-letna Italia Utel vd. Russo, bivajoča v Ul. Capodistria 22, je včeraj zjutraj okrog 9. ure prečkala cesto v bližini svojega doma, verjetno izven prehoda za pešce, ko je s fiatom uno pribrazil Luciano Cergol iz Ulice Piccolomini 9. Cergol je videl žensko le zadnji trenutek in ni utegnil pravočasno ustaviti vozila. V nesreči se je Russova močno udarila v glavo, trebuh, prsi in noge. Rešilec Rdečega križa je ranjenko prepeljal v katarinško bolnišnico, kjer so jo sprejeli na nevrokirurški oddelek. Zdravniki so si pridržali prognozo, ker je ženska utrpela hud možganski pretres in je časno izgubila spomin.

Za zapahi avtorja kolosalne tatvine v Trstu

Kolosalna kraja mamil naravnost iz urada za zaplenjeno blago tržaskę sodišča je bržkone še v spominu Tržčanov, čeprav se je dogodek pripetil že pred nekaj leti. Tatovi so ponoči splezali do prvega nadstropja, nato pa so vlomili v notranjost sodišča in v že omenjeni urad, od koder so odnesli več kot 30 kg heroina in 20 kg morfija. Čez dober mesec so jih tržaski agenti letečega oddelka prijeli: šlo je za skupino šestih oseb (v glavnem iz Pescare), ki je bila znana po svojih organiziranih »podvigih«. 46-letnega Luigijs Masciullija je tržasko sodišče obsodilo na 7 let in šest mesecev zapora, njegovega pajdaša Lorenza Palmierija na nekoliko nižjo kazen, preostale štiri, ki niso direktno sodelovali pri tatvini, pa le na nekaj mesecev. Tako Masciulli kot Palmieri sta bila ptička na veji, kajti v pričakovanju dokončne razsodbe so ju izpustili na svobodo. Toda kasalsko sodišče je pred dnevi razsodbo potrdilo in oba sta sedaj za zapahi. Palmierija, ki se je skrival, so aretirali pred dnevi v Abrucih karabinjerji, Masciulli pa se je včeraj sam javil na kvesturi v Pescari.

Ob izgubi drage mame Alojzije Čontale izrekata iskreno sožalje Zlati Rodošek in sorodnikom kolektiv in uprava Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Delavci Aquile pri krajevnih oblasteh za pospešitev srečanja na ministrstvu

Tudi včerajšnji dan je za delavce želevske rafinerije Aquila potekel mirno in brez bistvenih novosti. Delegacija delavcev je sicer v jutranjih urah ponovno kontaktirala prefekta, tržaskęga in miljskega župana ter pokrajinske upravitelje z namenom, da bi pospešili dogovor za načrtovani sestanek na ministrstvu za industrijo.

Sindikalisti pa so se srečali z vodstvom Aquile in se pozanimali o birokratskem postopku, po katerem bi delavci v dopolnilni blagajni lahko prejeli predujme, ki jih bo izjemoma izplačala Tržaska hranilnica. Kaže pa, da zaradi zamude tehničnega značaja - baje je letalo iz Milana priletelo z znatno zamudo v Ronké - ni bilo mogoče že v teku včerajšnjega jutra oddati seznama vseh delavcev, ki že tri mesece ne dobivajo plače. Zadeva o dokumentaciji, ki bi jo morala Total izročiti zavodu Inps in tako omogočiti rutinsko izplačevanje dopolnilne blagajne, pa je še vedno zavita v meglo.

O slabem vremenu in ljudski modrosti

Majski hladni dnevi niso presenetili poznavalcev starih vremenskih pregovorov

Vsi, ki smo mislili (in upali), da je zime konec, smo se pošteno ušeli. Od ponedeljka dalje marsikoga trga v sklepih in daje po kosteh, zopet se ovijamo v volnene jope in podložene dežne plašče, nikamor ne gremo brez dežnika. Kot običajno pa je za vremenoslovce ta pojav povsem normalen, saj nikjer ni zapisano, da bi moral biti mesec maj prijetno topel, sončen in znanilec poletja.

Pač! Gornje je jasno povedano z dobrimi, starimi vremenskimi pregovori, ki jih še tako sodobna tehnologija ne bo izpodrinila. Res, da se nam včasih tudi pregovori izneverijo, v glavnem pa držijo. Toda, kako vremenarji, s pomočjo satelitov in računalnikov, tolmačijo hladno vreme in podpovprečne temperature teh dni? Pravijo, da je nad severnim Sredozemljem območje nizkega zračnega pritiska, nad Alpami in zahodno polovico Sredozemlja pa višinsko jedro hladnega zraka, ki ob višinskih jugovzhodnih vetrovih vpliva tudi na vreme pri nas. Kakorkoli že, mesec maj se je letos začel v znamenju sonca in božajočih sapic in prav v tem pogledu je vremenski pregovor zelo daljnoviden. Pravi namreč:

Če se maj s poletno vročino začneja, mraz še po Urbanu (25. 5.) pogosto ne pojenja. Ob tej ljudski resnici pa moramo še pomisliti, da bodo prihodnji teden »ledeni možje« Pankracij - 12. maja, Servacij (13.) in Bonifacij (14.). Zapomnite si, Če je pred Servacem poletje, mraz rad še pritisne na cvetje. Vsako navdušenje, ki nas je prve dni maja prevzelo je torej popolnoma neumestno, razen, če... Če se Pankracij na soncu peče, obilo mošta v sode priteče. Kmalu po ledenih možeh pride koledarska Zofija (15. 5.), ki ima tudi nekaj povedati: Če Zofija zemlje ne poškrupi, vreme poleti prida ni. Naj nam

Danes na univerzi predavanje o Kogoju

Na Inštitutu za slovansko filologijo, Ul. dell'Università 7, bosta danes, 5. maja, ob 16. uri pisateljica Ivanka Hergold in prof. Pavle Merku predavala o tržaskem skladatelju Mariju Kogoju.

MIMA KAPELJ

Ob dnevu »bele palice in psa spremljevalca«

Predlogi slepcev občinski upravi

Ob včerajšnjem vsedravnem dnevu »bele palice in psa spremljevalca« so se slepci tudi v našem mestu mobilizirali, da bi javnosti opozorili na svoje potrebe, ki sicer od drugih, ki imajo veliko srečo, da lahko vidijo, ne zahtevajo prevelikih žrtv. Delegacija krajevne Zveze slepcev je tudi obiskala Tržasko občino, kjer sta jo sprejela odbornika za higieno in zdravstvo Cernitz ter za urbanistiko Vattovani. Delegacija je upraviteljema orisala predvsem težave, s katerimi se morajo ubadati slepci in vsi oni, ki imajo težave z vidom, ko se premikajo po mestnih ulicah, dala pa je tudi vrsto konkretnih in zanimivih predlogov, kako bi se dalo te težave premagati.

Po njihovih predlogih naj bi tako uvedli zvočne semaforje, posebne zvočne signale za zapreke na pločnikih itd. Tudi glede mestnih prevozov bi se dalo marsikaj napraviti, na pri-

mer opremiti avtobuse s posebnim ozvočenjem, ki naj bi na postajališčih opozarjal na številko avtobusa.

Oba odbornika sta se obvezala, da bosta preučila zadevo ter dala ustrezne predloge, tudi eksperimentalnega značaja, občinskemu odboru.

Po treh mesecih umrl ponesrečenec

Za posledicami prometne nesreče, ki se je pripetila pred več kot tremi meseci, je včeraj na oddelku za oživljanje katarinške bolnišnice umrl 49-letni tržaski kulturnist Roberto Bastianutto. 18. januarja ponoči je Bastianutto prečkal Ul. Carducci, ko ga je z maseratijem zbil 28-letni Paolo Stricca iz Ul. Pingente 9. Kaže, da je Bastianutto stopil na cesto nenadoma in povsem nepričakovano, tako da Stricca ni mogel preprečiti trčenja. Ko so reševalci prepeljali ranjenca v bolnišnico, ga niso mogli identificirati, ker na sebi ni imel nikršnih dokumentov, ne osebne listnice. Šele nekaj dni kasneje so s pomočjo njegovega delovodje ugotovili, da gre za znanega tržaskęga kulturnista. Ze od vsega začetka pa so zdravniki imeli le malo upanj, da bo Bastianutto okreval, saj je dospel v bolnišnico v globoki nezavesti.

Andrea Pittana kmalu na svobodi?

Za 20-letnega Andrea Pittana, ki je že od 5. februarja v zaporu pod obtožbo, da je ubil svojo nono Wilmo Iaksettich, se bliža čas novih, bržkone ugodnih ukrepov. 10. maja bodo izvedenci namreč morali izročiti sodniku izsledke preiskav, s pomočjo katerih naj bi bili ugotovili, ali so na njegovi obleki odkrili madeže krvi in cigavi so lasje, ki so jih našli pod nohti žrtve. Tretji pomemben dejavnik je ugotovitev ure smrti. Razen izvidov krvi sta zadnji dve preiskavi skrajno otežkočeni. Kaže namreč, da gre le za drobce las in da so izvidi zato oporečni. Glede ure smrti so izvedenci ravnotako v težavah, kajti na razpolago imajo izjavi sodnega zdravnika in zdravnika Rdečega križa, ki se med seboj razhajata. Zdravnik RK namreč ugotavlja, da je nesrečna pokojnica umrla okrog 13. ure, za sodnega pa je smrt nastopila precej ur prej. Kaže vsekakor, da je zdravnik RK, ki je prvi pregledal truplo, imel več možnosti za točno ugotavljanje, kot pa drugi, ki je opravil ob-

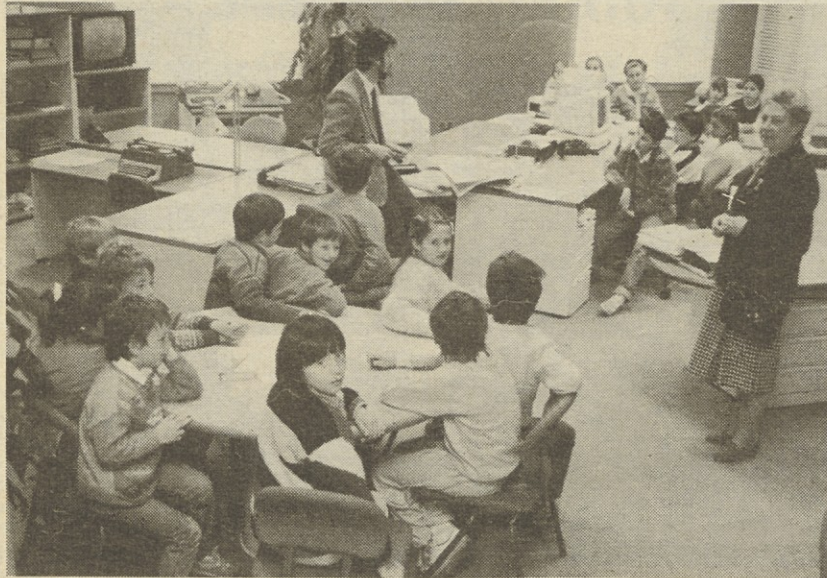
dukcijo več ur kasneje. Edina, ki bi približala na križ Andrea, je torej preiskava o krvavih madežih. Za le-te se sicer že ve, da jih na oko ni bilo opaziti. Ostaja še ena zapreka: njegovo prvo in edino priznanje agentom policije. Toda ne gre pozabiti, da ima Andrea umsko zrelost majhnega otroka in da ni čudno, ki je potrdil v svojem poročilu nevropsihiater Tuvo, da je iz bojazni pred policijo in želje, da bi čimprej bil pri mami, priznal dejanja, ki jih ni nikoli naredil. S formalne plati je vsekakor to priznanje neveljavno, saj je bilo dano na kvesturi in v odsotnosti odvetnika. Pred sodniki je Andrea umor stalno zanikan.

Njegov odvetnik Luciano Sampietro je velik optimist in trdno verjame, da bo Andrea verjetno že prihodnji teden na svobodi, če drugače ne, vsaj na začasni. Branilec morda ve kaj več, toda tega noče povedati, da ne bi kršil preiskovalne tajnosti. »Andrea ima za vse ure tistega usodnega jutra trden alibi, ki so ga številne osebe potrdile. Prepričan sem, da ga izvidi ne morejo obremenjevati za dejanja, ki niso njegova. Morilca bo treba iskati drugje,« zatrjuje.

■ Devinsko-nabrežinska občina sporoča, da so od 1. maja do 30. septembra vse trgovine na drobno, ki poslujejo na turističnem območju občine, lahko neprekinjeno odprte do 21. ure.

V omenjenem obdobju so tudi preklicana določila o zaprtju trgovin ob nedeljah, praznikih ter medtedenskih dneh, obveznih za počitek. Omenjene spremembe so vsekakor neobvezne.

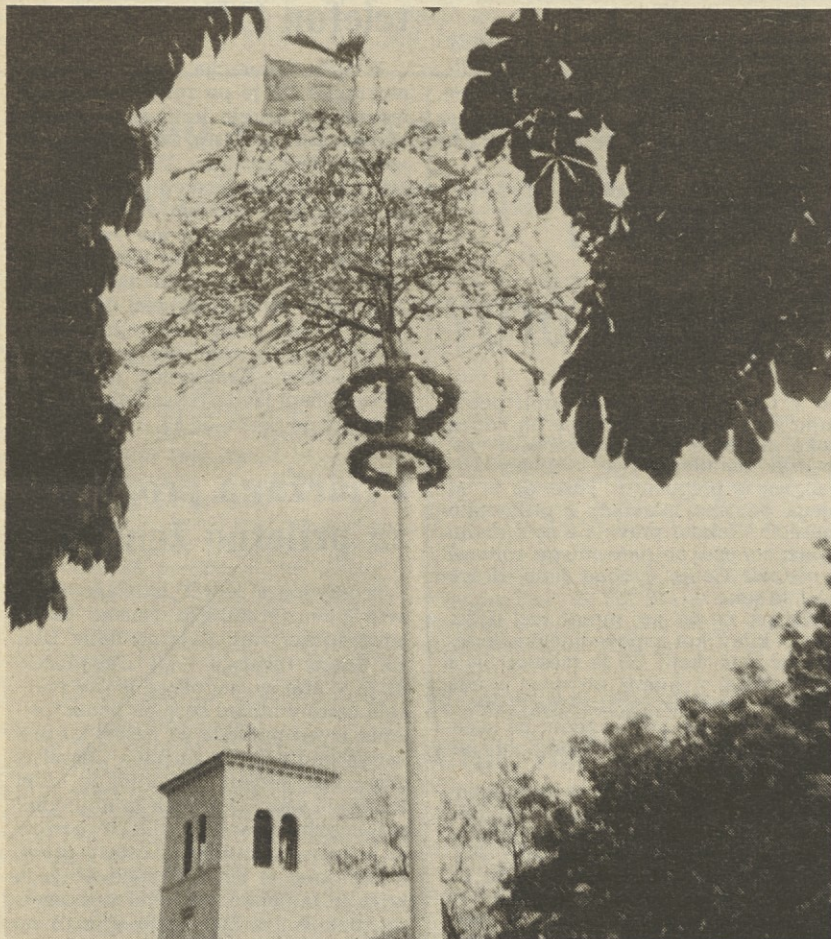
Zanimanje kriških osnovnošolcev za vsakodnevno nastajanje dnevnika

Kako se rojeva časopis, ki ga zjutraj kupimo ali nam ga raznašalec prinese na dom? Kako novinarji izvejo za kopico vesti, ki jih objavijo? In kakšna je "pot", ki je neki dogodek prehodi od trenutka, ko se pač zgodi, do takrat, ko se pojavi v obliki članka v časopisu?

To so vprašanja, ki ne zanimajo samo strokovnjakov, ampak imajo poseben čar tudi za najmlajše, kot dokazuje pozornost, ki jo kažejo osnovnošolski otroci, ko prihajajo na obisk v našo redakcijo. To je veljalo tudi za učence kriške osnovne šole Albert Sirk, ki so bili pred nekaj dnevi v naši redakciji in ki so za trenutek pozabili na otroško razposajenost in pozorno sledili razlagam o tem, kako naš dnevnik vsak dan nastaja.

Takšen je bil »maj« v Borštu

Tako se je od prejšnjega četrtka do ponedeljka, 4. maja, ponosno razkazoval borštanski »maj«, ki ga je postavila vaška mladina s sodelovanjem vaškega kulturnega društva Slovenec. V Borštu že dolgo let ni bilo tako živahno. Vso pobudo obnavljanja nekdanje tradicije so tokrat prevzeli fantje iz Boršta in Zabržca, ki so tudi obnovili vaško »fantovsko«. Le-ta pa je z navdušenjem poskrbela za vse, kar je bilo potrebno za postavitev »maja«, kakor tudi za vso družabnost, ki je sodila zraven. »Maj« so po tradiciji slovesno dvignili na predvečer prvega maja, v ponedeljek pa so ga, kot rečeno, prav tako slovesno podrli.

gledališča

SSG
Slovensko stalno gledališče v Trstu prireja danes, 7. t. m., v soboto, 9., v ponedeljek, 11., v torek, 12. ter v sredo, 13. t. m., ob 10. uri pravljico OLE LUK H. C. Andersena - M. Sosiča.

VERDI
Spomladanska simfonična sezona. Jutri ob 20.30 otvoritveni koncert z orkestrom gledališča Verdi pod vodstvom Jamesa Judda. Kot solist bo nastopil Pierre Amoyal. Na sporedu Beethovne, Chaussonove, Ravelove in Šostakovičeve skladbe. Ponovitev koncerta v soboto ob 18. uri.

izleti

Godba Veseli godci iz Boljunca prireja 24. t. m. enodnevni izlet v Montello (TV). Vpisovanje od 18. do 20. ure v Klubu partizanov - Boljunec do konca razpoložljivih mest ali po telefonu na št. 228258 v večernih urah.

SPDT prireja v nedeljo, 17. t. m., avtobusni izlet v Polhograjske Dolomite (Polhov Gradec). Odhod ob 6.30 izpred sodne palače; hoje bo približno tri ure. Izlet vodi prof. Marinka Pertot. Vpisovanje na sedežu ZSSDI ob delovnem urniku (tel. 767-304). Cena izleta 12.000 lir.

Zveza vojnih invalidov - odbor in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju priredita 12. in 13. junija IZLET V SLOVENSKI ALPSKI SVET. Vpisovanje in informacije na sedežu Zveze vojnih invalidov, Ul. Cicerone 8/B (tel. 631084), od 9. do 12. ure vsak dan razen sobote.

razna obvestila

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in dijaška domova S. Kosovel - Trst ter S. Gregorčič - Gorica prirejajo letovanja za otroke in mladino: — na Tatrah od 22. 6. do 4. 7. in od 6. 7. do 18. 7. za otroke od 6. do 11. leta starosti; — v Tolminu od 1. do 15. 7., za otroke od 10. do 17. leta; — v Savudriji od 8. do 20. 8. za otroke od 9. do 14. leta.

Informacije in vpisovanje do 10. maja na sedežih SKGZ v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, III. nadstr., tel. 744249) in v Gorici (Ul. Malta 2, tel. 84644) od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

Danes, četrtek, 7. t. m., ob 18. uri bo v Katoliški knjigarni predstavitev zbirke BURJA IN KAMNI (proza in poezija 1987). Spregovorila bo prof. Marija Cenda Klinc. Avtorice Irena Žerjal, Nadja Švara in Marija Mislej bodo prebrale nekaj sestavkov. Nastopil bo Tamburaški zbor iz Boljunca pod vodstvom Draga Žerjale. Vabljeni!

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva 3, bo v ponedeljek, 11. maja, predaval dr. Tone Stres iz Ljubljane na temo »Človekove pravice v luči krščanstva«. Začetek ob 20.30.

šolske vesti

Vodje bralnih značk osnovnih in nižjih srednjih šol so vabljeni na sestanek, ki bo danes, 7. t. m., ob 17. uri v šoli F. Bevka na Opčinah. Dnevni red: prevzem bralnih značk, porazdelitev ustvarjalcev, po podeljevanju razno.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Patrick Süskind

KONTRABAS

Režija: ŽARKO PETAN
Igra ANTON PETJE

Jutri, 8. maja ob 20. uri
v soboto, 9. maja ob 14. uri

KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI

čestitke

Danes slavi svoj 74. rojstni dan LIČKA LEGIŠA iz Prečnika. Obilo zdravja in zadovoljstva ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 7. maja
GIZELA

Sonce vzide ob 5.45 in zatone ob 20.18
- Dolžina dneva 14.33 - Luna vzide ob 13.27 in zatone ob 3.16.

Jutri, PETEK, 8. maja
VIKTOR

PLIMOVANJE DANES: ob 2.18 najnižje -7 cm, ob 6.17 najvišje 0 cm, ob 12.17 najnižje -25 cm, ob 19.31 najvišje 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,9 stopinje, zračni tlak 1008,8 mb pada, veter 4 km na uro jugozahodnik, vlaga 80-odstotna, padlo je 0,2 mm dežja, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Catherine Zanevra, Jessica Stoka, Luigi Braini, Nicolò Krmac, Matteo Protopapa, Cristina Antolli, Adriano Condello, Giulia Cergol.

UMRLI SO: 13-letni Paolo Mazzara, 71-letni Francesco Franca, 71-letni Salvatore Perehtin, 71-letna Antonia Spanedda, 83-letni Francesco Varni, 79-letni Mario Possi, 81-letna Maria Stagni, 63-letni Edoardo Carli, 81-letni Matteo Sain, 75-letni Guerrino Fermo, 70-letna Letteria Frisone, 75-letna Florinda Conti, 85-letna Iolanda Apollonio.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 4. maja, do sobote, 9. maja 1987
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.
SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.
SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 Uomini, kom., 1985, 96'; r. Doris Dörrie; i. Heiner Lauterbach, Ulrike Kriener.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 Stand by me, dram., ZDA 1987, 90'; r. Rob Reiner; i. Will Wheaton, R. Phoenix.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 Hannah e le sue sorelle, dram., ZDA 1986; r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Michael Caine.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Il bambino d'oro, fant., ZDA 1986, 93'; r. Michael Ritchie; i. Eddy Murphy, Charles Dance.

NAZIONALE I - 16.15, 22.00 Spettiri, srh., It. 1987, 94'; r. Marcello Avallone; i. Donald Pleasence, John Pepper, □

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Night Life, porn., □□

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Platoon, vojni, ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Villem Dafoe.

FENICE - 17.00, 22.15 Profumo, krim., It. 1987; r. Giuliana Gamba; i. Florence Guerin, Robert Egon Spectenhausen, □□.

MIGNON - 16.00, 22.00 Basil l'investigatopo, ris., prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Desideri bagnati di Samantha, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 I Pirati, akc., Fr./Tuniz. 1985; r. Roman Polanski; i. Walter Matthau, Cris Campion.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 Il bacio della donna ragno, dram., ZDA/Braz. 1985, 119'; r. Hector Babenco; i. William Hurt, Raul Julia.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 Il mostro di Firenze, dram., It. 1986, 92'; r. Cesare Ferrario; i. Leonard Mann, Bettina Giovannini.

RADIO - 15.30, 21.30 Pornogatti in amore, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

prispevki

Ob praznovanju 40-letnice skupnega življenja darujeta Elvira in Bruno Prašelj 25.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Dolina-Mackolje-Prebened, 25.000 lir za KD Valentin Vodnik, 25.000 lir za pihalni orkester Breg ter 25.000 lir za ŠD Breg.

Boris Čuk in Aldo Cunja darujeta 13.000 lir za pihalni orkester Breg.

Ob plačilu članarine za leto 1987 so darovali za VZPI-ANPI Prosek-Kontovel: Angel Grljanc 5.000 lir, Miroslav Prašelj 6.000 lir, Rajmund Prašelj 5.000 lir, Slavoljub Štoka 25.000 lir, Josip Štoka 3.000 lir, Angel Škrk 5.000 lir, Andrej (Stanko) Starc 5.000 lir, Emil Pahor 5.000 lir, Edward Danev 1.000 lir.

V spomin na Andrejevega očeta Branka Grahonjo daruje učiteljski zbor OŠ Pesek 30.000 lir za šolo na Pesku.

Namesto cvetja na grob Rada Nakrsta daruje družina Maks Spetič 30.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Štefanije Grgič iz Bazovice darujeta nečakinji Vanda Primožič in Dana Možina 100.000 lir za Dijaško matico.

Ob 20. obletnici smrti pok. Marije Čač darujejo sinovi in hčere 200.000 lir za ŠD Adria.

V spomin na pok. Ernesta Čoka darujejo Berta Sedevčič 20.000 lir ter družini Žerjul in Žerjal 30.000 lir za KD Lonjer-Katinara.

V spomin na pok. Ernesta Čoka in na Mandota čoka daruje Ada Čač 5.000 lir za ND Lonjer-Katinara.

V spomin na Kristjana Metelka in Milke Starc darujeta Milena in Mirko 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Ob 1. obletnici smrti Sabine Furlan darujejo Slavica, Marica in Mirko 60.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Gabrovcu.

razstave

Na Gradu sv. Justa bo do 28. junija odprta antološka razstava tržaškega slikarja PIETRA MARUSSIGA.

V galeriji Cartesius je odprta razstava slikarke ELENE TALLERI, ki bo trajala do 14. maja.

V umetnostnem ateljeju Nadie Basanese razstavlja svoja dela ARNALDO GRUDNER.

V tržaški Občinski galeriji bo do 14. maja odprta razstava CARMELA VRANICHA.

V TK Galeriji razstavlja svoje slike JANA VIZJAK.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo jutri, 8. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29.

Mladinsko gledališče Kresna noč - Tabor mladih prireja gledališki show o nespameti SAMO MALO JIH ZAIDE V TE KRAJE. V Prosvetnem domu na Opčinah danes, 7. t. m., ob 20.30. Omejeno število mest. Listke dobite v Prosvetnem domu v baru od 19. do 22. ure ali na ZSKD od 9. do 13. ter od 16. do 19. ure.

KD Rovte - Kolonkovec - Ul. Montesernio 27, priredi gostovanje ŽPZ Rdeča zvezda iz Saleža v soboto, 9. t. m., ob 20.30. Vodi Marta Verk-Volk. Na celovečerni nastop so vabljeni ljubitelji lepe glasbe in veselega razpoloženja.

Inštitut za slovensko filologijo na filozofski fakulteti v Trstu, Ul. dell'Università 7, vabi na sedež inštituta, danes, 7. t. m., ob 16. uri na predavanje pisateljice Ivanke Hergold in profesorja Pavleta Merkuja o skladatelju Mariju Kogoj.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA OPČINAH

vabi
člane in vaščane na redni letni občni zbor, ki bo v drugem sklicanju

v ponedeljek, 11. t. m., ob 20.30

v prostorih društvene gostilne na Opčinah, Proseška ulica 39.

Upravni odbor poziva člane in vaščane na čim številnejšo udeležbo zaradi nadaljnega delovanja in razvoja zadruga.

Upravni odbor

menjalnica

6. 5. 1987

Ameriški dolar	1265.—	Japonski jen	8.50
Nemška marka	712.—	Švicarski frank	867.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	101.—
Holandski florint	629.—	Norveška krona	188
Belgijski frank	33.40	Švedska krona	201.—
Funt sterling	2090.—	Portugalski eskudo	8.50
Irski sterling	1889.—	Španska peseta	9.50
Danska krona	186.—	Avstralski dolar	860.—
Grška drahma	9.—	Debeli dinar	1.80
Kanadski dolar	930.—	Drobni dinar	1.80

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

OPEL SERVIS - Serri Tullio & C. s.n.c.

Vsa dela opravimo v teku dneva, jamčimo brezplačen servis s kuponom 1000 km ali 5000 km.

Originalni nadomestni deli

Takojšnja dobava novih avtomobilov po izvoznih cenah. Prodaja rabljenih avtomobilov z garancijo.

BATERIJE OPEL — RADIO — PRITIKLINE OPEL

IZLOŽBA: Ul. Brunner 14 — Tel.: 727069

SERVIS: Ul. Ginnastica 56 — Tel.: 726241, 724211

Ob sobotah odprto 8.30 - 12.30

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Zakaj proti jedrski energiji

»Stalno nam oponašajo, da smo ženske prečustvene in da se opredeljujejo proti jedrski energiji zaradi pretirane emotivnosti: osebno absolutno zagovarjam pravico žensk in vseh ostalih do izražanja emocij, vendar pa sem trdno prepričana, da je odpor žensk do jedrske energije osnovan na zelo tehtnih in stvarnih razlogih.«

Vsebinsko polemično, a v umirjeno-prepričevalnem tonu, je Lidia Menapace na torkovem srečanju v tržaškem Časnikarskem krožku začela utemeljevati zakaj je italijansko žensko gibanje odgovorno in zavestno proti današnjim načinom uporabe jedrske energije. Okroglo mizo je organizirala Zveza žensk kot številne druge organizacije ob prvi obletnici tragične nesreče v sovjetski elektrarni Černobil, ki je v trenutku načelna razmišljanja o uporabi jedrske energije pretvorila v pereče konkretne dileme.

Ženski »proti jedrski energiji« je Lidia Menapace strnila v tri glavne točke. Prva je odločno političnega značaja: ženski del prebivalstva (ki še vedno predstavlja več kot polovico prebivalstva, kar v demokratični državi ne bi smelo biti zanemarljivo) zavrača jedrsko energijo, ker je ves razvoj nuklearne fizike zasnovan na napadalnih

predpostavkah. Ne gre za splošen odpor proti oboroževanju, ki ga ženske odločno zagovarjajo že leta, temveč za ugotovitev, da so znanstveniki načelno in praktično zasnovali razvoj te posebne veje fizike samo v smeri raziskave mehanizmov jedrskih eksplozij.

»Vsa ta leta so nas skušali prepričati, da se lahko raziskuje samo v tej smeri, imenujmo jo napadalno,« so v diskusiji po Lidii Menapace povzele isto misel tudi druge udeleženke razprave, »zato so vse nasprotnike takšne uporabe jedrske energije, med katerimi so bile ženske zelo številne, kratkomo poimenovali za nasprotnike znanstvenega razvoja.« Odpoved jedrski energiji, naj bi bila po takšnem tolmačenju, zanikanje pomena znanstvene raziskave in splošnega napredka. Takšna enačba pa je po mnenju L. Menapace preenostavna, ker postavlja nekatere odločitve političnih in znanstvenih krogov izpred petih - štirih desetletij kot absolutne in večno veljavne aksiome.

Vendar pa prav znanstveniki dandanes trdijo, da je med bistvenimi značilnostmi znanstvene raziskave njena »berljivost«, se pravi, da jo je moč ocenjevati iz raznih in povsem različnih

zornih kotov. Pri tem bi seveda moral biti vsakdo oborožen z dovoljšnjo mero bistvenih informacij, kar dandanes ni praksa, »saj nas visoki znanstveni krogi obravnavajo kot imbecile, istočasno pa si v lastni sredi izmenjujejo celo vrsto težkih dvomov, ki bi jih v javnosti nikoli ne ponovili«, je o diskretnosti znanstvenih krogov menila Lidia Menapace.

Iz te razširjene nevednosti se rodi nelagodje, ki je postalo nekakšna splošna značilnost žensk, ko razpravljajo o tem perečem vprašanju. Takšne občutke je na tržaški okrogli mizi izpostavilo več žensk, ki so v zvezi z informiranjem in vzgojo na tem področju nakazale več možnosti, kako premakniti zadevo z mrtve točke. Veliko več kot doslej bi seveda morala narediti šola in to na vseh ravneh, več zanimanja bi moral pokazati tudi vsak posameznik in pozorneje slediti poročanju tiska, ki se sicer v tem konkretnem primeru ni najbolje izkazal, saj po svoji slabi stari navadi »raje sledi dogodkom kot pa problemom«. In končno, če bi žensko zavzetost merili po prisotnosti na torkovi okrogli mizi in podobnih pobudah, bi pač nujno morali ugotoviti, da ženske vprašanje jedrske energije sicer bega, vendar globje ne prizadene.

Poleg splošnega in tako imenovanega uradnega osveščanja ter obveščanja, pa je izrednega pomena tudi pretok informacij med ženskami oziroma povezava ženskega gibanja z znanstvenicami. Iz zelo objektivnih razlogov je namreč nemogoče pričakovati, je s tem v zvezi dejala Lidia Menapace, da bi brez pritiska in podpore žensk znanstvenice lahko postale uspešen nosilec »ženske znanstvene kontrainformacije«.

Ker je bila prva točka splošno sprejeta kot najpomembnejša, smo ji namenili toliko prostora. Zato o ostalih dveh na kratko: druga se nanaša na posledice žarčenja, ki zaradi zakonitosti genetike drugače prizadevajo posameznike ženskega in moškega spola, v bistvu pa možnosti obstoja človeškega roda. In končno so bile pod tretjo točko mišljene posledice gradnje elektrarn na naravno okolje. O zaščiti okolja je več povedala predstavnica novoustavljene tržaške Zveze za okolje Tiziana Penne, medtem ko je o odnosu mladih do celotne problematike zavzeto govorila Raffaella Bollini.

Iz Bruslja pesem evrovizije

V Belgiji se je v torek zvečer začela največja evropska pevška prireditev Pesem evrovizije, ki se bo zaključila v soboto. (Prireditev bodo prenašale Ljubljanska in Koprška televizija od 21. ure dalje in druga italijanska televizijska mreža od 22.45 dalje.) Med nastopajočimi so predstavnica Francije Christine Minier (zgoraj levo), Danka Cathrine Herdorf s pesmijo Ed Lille Melodi (zgoraj desno) in nemška skupina Wind (spodaj). Italijo bo predstavljala Umberto Tozzi s popevko Gente di mare.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1	 RAI 2	 RAI 3	 RTV Ljubljana	 TV Koper
7.20 Rubrika: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Il ritorno del Santo 10.30 Rubrika o gospodarstvu 10.50 Aktualnosti: Okrog nas 11.30 Nanizanka: Tata e il professore 12.00 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Pronto... chi gioca?, vmes (13.30) Dnevnik 14.15 Dokument.: Quark ekonomija 15.05 Inf. odd.: Kronika motorjev 15.30 Izobraževalna oddaja: Shede iz arheologije - Paestum 16.00 Šport: kolesarstvo 16.30 Aktualna oddaja: Svet je tvoj 17.25 Rubrika o knjižnih novostih 17.50 Danes v parlamentu 18.05 Inf. oddaja: Odprti prostor 18.30 Nanizanki: La baia dei cedri, 19.00 L'uomo che parla ai cavalli 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Elliott, il drago invisibile (kom., ZDA 1977, r. Don Bluth, i. Sean Marshall, Helen Reddy) 22.25 Dnevnik 22.35 Informativna oddaja: Esplorando 23.45 Glas. odd.: Sanremo rockstar 0.20 Dnevnik - zadnje vesti	11.15 Izobraževalna oddaja: Monografije - Giaglione, praznik naše dežele 11.45 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - okolje 13.30 Nadaljevalna: Quando si ama 14.25 Filmske novosti 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 16.50 Oddaja iz parlamenta 17.00 Dnevnik - kratke vesti 18.15 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Desiderio di tenerezza 19.30 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Nadaljevalna: Lo scialo (po romanu Vasca Pratolinija, 3. del) 22.05 Glasbena oddaja: koncert Francesca Guccinija 22.30 Dnevnik 22.45 Športne vesti 23.45 Film: Il sangue e la rosa (fant.dram., It.-Fr. 1960, r. Roger Vadim, i. Mel Ferrer, Elsa Martinelli, Annette Stroyberg)	12.00 Izobraževalna oddaja: Slikar svetuje 12.30 Dokumentarec: Monografije 13.00 Uporaba avdiovizualnih sredstev v znanosti 13.30 Tečaj ruskega jezika 14.00 Izobraževalna oddaja: Pomoč pri domači nalogi 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 15.15 Informativna oddaja: Stiffelius 16.15 Aktualna oddaja: Vse o nas 17.35 Film: Quartieri alti (kom., It. 1943, r. Mario Soldati, i. Adriana Benetti, Massimo Serrato) 19.00 Dnevnik 19.30 Deželni sporedi 20.05 Otroški laboratorij: Pripovedovanje pravljic 20.30 Film: Ballando con uno sconosciuto (dram., VB 1985, r. Mike Nevell, i. Rupert Everett, Miranda Richardson, Ian Holm) 22.05 Dnevnik 22.10 Informativna oddaja: Geo — Pustolovščine in odkritja 23.00 Dnevnik 23.25 Informativna oddaja: Stiffelius	10.00 TV mozaik. Filmska vzgoja: Kaj je film - Faktografski ali dokumentarni film, nato slovenski kratki film Jutrišnje delo in razgovor z režiserjem Jožetom Pogachnikom, letošnjim nagrajencem za življenjsko delo na 34. beograjskem festivalu kratkega in dokumentarnega filma 11.00 Filmska matineja: Vincent, Francois, Paul in drugi (Fr.) 16.35 TV mozaik - Šolska TV (pon.) 17.35 Poročila 17.40 Pisma iz TV klobuka 18.25 Ekološka rubrika: Zelena straža 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Tednik 21.10 Nadaljevalna: Sonce in sence (po trilogiji Gonzala Torrenta Ballestrera, Šp., r. Rafael Moreno Alba, 12. del) 22.15 Dnevnik 22.30 Retrospektiva dokumentarnih žanrov: Majnik Jožefa Čudna	14.00 TV novice 14.10 Rubrika: Parola mia 15.25 Otroški spored 17.00 Nanizanka: Legende kanadskih Indijancev 17.30 Dokum.: Divji živalski svet 18.00 Nadaljevalna: Vite rubate 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Stranke izbirajo kandidate TRST — Ženske proti načinom uporabe jedrske energije TRST — V Slovenskem klubu o današnjem goriškem utripu SESJAN — Razstava kmečkega orodja 19.30 TVD Stičišče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Il re del quartiere 20.25 TV novice 20.30 Film: La città sommersa (pust., r. B. Boetticher, i. Anthony Quinn) 22.10 TV Vsedanes 22.20 Nad.: Delitto di stato (4. del) 23.30 Dokum.: Zgodovina znanosti

 CANALE 5	12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell 12.50 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Lovely Sara, Candy Candy, Masters 14.30 Nanizanki: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Dokumentarec: To je Hollywood 16.40 Dokumentarec: Kanadska narava 17.20 Nad.: Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nan.: Charlie's Angels 20.30 Film: Lo sperone nudo (western, ZDA 1953, r. Anthony Mann, i. James Stewart, Janet Leigh, Robert Ryan) 22.15 Film: Hindenburg (dram., ZDA 1975, r. Robert Wise, i. George C. Scott) 0.25 Nanizanki: Ironside, 1.15 Switch ITALIA 1 8.30 Nan.: Fantasilandia 9.15 Film: Tragedia a Montpellier (dram., ZDA 1980, r. Jerry Thorpe, i. Richard Widmark, Ned Beatty, Ossie Davis)	11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T. J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto 14.00 Zabavni oddaji: Candid camera, 14.15 Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Time out 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Juny Peperina, Sandy, Lupin 18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy days 20.00 Risanki: David gnomo amico mio, Vola mio mini pony 20.30 Nanizanka: Professione vacanze 22.25 Variete: Lupo solitario 23.35 Film: Daniel (dram., ZDA 1983, r. Sidney Lumet) EUR TV TELEPADOVA 13.00 Risanki: Casper - Jaber Jaw 14.00 Nadaj.: Happy end 15.00 Nadaljevalna: Signore e padrone 16.30 Risanke: Il fichissimo, Gigi, Voltron, Transformers, Ghostbusters 19.00 Nanizanki: Sanford & Son, 19.30 Flamingo Road	20.30 Film: Un violento week-end di terrore (dram., Kanada 1976, r. William Fruet, i. Brenda Vaccaro) 22.30 Šport: Catch 23.30 Film: Due ragazzi da marciapiede (kom., Španija 1971, r. Ramon Fernandez, i. Jean Sorel, Ira Fürstenberg) TELEFRIULI 13.00 Nanizanka: La signora e il fantasma 13.30 Nad.: Rosa De Lejos 14.30 Dražbi: IL tappeto orientale, Roberta Pelle 15.30 Glasbena oddaja: Music Box, 17.25 Speciale La Grotta 17.45 Variete: Fantastico 19.00 Dnevnik 20.00 Dokumentarec: Lepote Italie 20.30 Športne vesti 21.30 Dokum.: Oceani 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: La signora e il fantasma 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, 7.40 pravljica; glasba; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Naš jezik, Film, Mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otrok in šola; 14.30 Glasbene skice: Diskorama, 16.00 Na goriškem valu; 17.10 Mi in glasba: Primorska poje 87; 18.00 Četrtekova srečanja: Zgodbe revolucionarja Lipeta Kosca (uredila Lida Turk); 18.20 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Orkester RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Komorna literatura; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansamblom Jožeta Kampeča; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Popevke; 0.05 Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu radia Koper; 13.40 Utrinki iz zamejstva; 14.40 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Z revije Primorska poje 87; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.10 Otroška oddaja; 10.35 Vstop prost; 11.00 Su e zo per le contrade; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Družinski zdravnik; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'aquilone; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 19.00 I magnifici sette; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE Oddaja na frekvencah: 100,3 MHz za Kras; 100,4 MHz za Trst; 100,5 MHz za Vzhodni Kras. 10.00 Za vsakogar nekaj; 15.30 Ekološka oddaja; 17.00 Skavtska oddaja - Jamboree; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost?; oddaje povezuje glasba.
--	--	--	--	--	---

Slovenski gospodarstveniki pri Bevilacqua

Stvarne perspektive sodelovanja med SDGZ in Trgovinsko zbornico

Pokrajinska delegacija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja se je v torek srečala s predsednikom goriške Trgovinske zbornice dr. Enzom Bevilacqua. Srečanje je potekalo na sedežu Trgovinske zbornice. Delegacija SDGZ so sestavljali predsednik pokrajinskega odbora in obenem načelnik gostinske sekcije Anton Nanut ter načelniki ostalih treh sekcij, Attilio Brisco za trgovino na drobno, dr. Štefan Bukovec za zunanjo trgovino in Bogdan Butkovič za obrtno sekcijo. Spremljal jih je tudi funkcionar Združenja Igor Orel.

Predstavniki slovenskih gospodarstvenikov so predsedniku Zbornice prikazali strukturo, delovanje in pomen Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Predstavili so mu predvsem prisotnost organizacije in v njej včlanjenih gospodarstvenikov v goriškem prostoru in pomembnost slovenskega gospodarstva za goriško ekonomsko stvarnost nasploh.

Bevilacqua je s svoje strani zagotovil, da dobro pozna prisotnost in pomen slovenskega gospodarstva na Goriškem. Ocenil je, da predstavljamo Slovenci v goriški stvarnosti pomemben gospodarski subjekt, ki ga je treba vsekakor upoštevati v ekonomskem življenju in načrtovanju.

Prav v ta namen so predstavniki SDGZ predložili sogovorniku dvojce zahtev, katerih uresničitve bi pomenila uradno priznanje te vloge, ki jo odigra slovensko gospodarstvo. Poudarili so, da želi biti Združenje stalni sogovornik Trgovinske zbornice. Zato bi bilo primerno, da bi slovenski gospodarstveniki imeli svoje uradno predstavništvo v odboru Zbornice. Druga zahteva, ki jo je postavila delegacija pa je ta, da bi se vodilni organi Trgovinske zbornice ob razpravah oz. proučevanju splošnih vprašanj, ki zadevajo gospodarstvo na Goriškem, posvetovali tudi s SDGZ.

Predsednik Bevilacqua je glede teh posvetovanj izjavil, da ni nobenih težav, da bi združenje slovenskih gospodarstvenikov postalo stalen sogovornik Zbornice. Obvezal se je, da bo vnaprej ob reševanju pomembnejših vprašanj interpeliral SDGZ, tako kot vsa druga strokovna združenja, ki delujejo v goriškem prostoru.

Težavnejša je po njegovem mnenju vključitev slovenskega predstavnika v zbornične organe, ker je v zakonu določeno, da predstavništvo obsega samo najbolj reprezentativne gospodarske organizacije. Ni pa izključeno, je dejal, da bo mogoče v prihodnje premostiti to oviro, na primer ko bi

prišlo do spremembe zakona o strukturi in delovanju trgovinskih zbornic. Z obeh strani je bila ocena tega razgovora pozitivna, saj je izboljšanje sodelovanja med vsemi gospodarskimi subjekti nedvomno vsem v korist.

Jutri podelitev bralnih značk

Jutri, v petek, 8. maja, bodo na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem porazdelili bralne značke 420 učencem, ki so v tem šolskem letu prebrali vrsto slovenskih knjig, kot je predpisano v pravilniku za dosego bralne značke.

Ob 10. uri bo v poslopju sovođenjske osnovne šole podelitev značk učencem Doberdobskega didaktičnega ravnateljstva, to je vseh osnovnih šol v sovođenjski, doberdobski ter ronški občini. V Goriškem didaktičnem okolišu pa bodo podeljevanja v treh šolah: v obeh goriških ter v števerjanski.

Na prireditvah bodo sodelovali pisatelji in pesniki Boris Novak, Miha Mate, Jože Snoj, Marjan Manček in Irena Majcen.

Bralne značke bodo na Goriškem letos porazdelili že sedmič.

Zavod deluje že petnajst let

Jutri v Novi Gorici odprtje stavbe Pokrajinskega muzeja

V Novi Gorici, na Kardeljevem trgu, bodo jutri, v petek, 8. maja, ob 11. uri, svečano odprli nove prostore Pokrajinskega arhiva. Slavnostni govornik bo Ciril Zlobec. Hkrati bodo v arhivskih prostorih prikazali razstavo ob 15-letnici delovanja zavoda in razstavo izbranih likovnih del Rika Debenjaka.

Pokrajinski arhiv v Novi Gorici deluje petnajst let. Doslej je prostore imel v raznih stavbah v Novi Gorici. Delovanje pa je bilo zaradi tega zelo oteženo. Prostorska stiska je onemogočala črpanje arhivskega gradiva. Poplava leta 1983 je stanje še zaostrila ter povzročila dodatno nenadomestljivo škodo.

Potrebni so bili novi prostori. Finančne težave pa so rešitev tega vprašanja odlagale. Končno so se našla finančna sredstva. Zagotovili so jih Občinska kulturna skupnost in Novi Gorici, občinske uprave Nove Gorice, Tolmina in Ajdovščine (arhiv služi namreč potrebam vseh treh omenjenih občin) in Kulturna skupnost Slovenije. Za del arhivske opreme je prispeval še CK ZKS.

V novem, večnadstropnem objektu, v katerega je za svoje potrebe soinvestirala tudi Ljubljanska banka — Nova Gorica, je 1.450 kv. metrov namenjeno Pokrajinskemu arhivu. V četrtem in petem nadstropju so arhivski depoji, v katerih je moč hraniti 4.000

tekočih metrov arhivskega gradiva. V tretjem nadstropju so delovni prostori zavoda, s prostori za uporabnike arhiva (čitalnica-predavalnica). V kleti so poleg skupnih tehničnih in pomožnih prostorov še manipulativni prostor in zaklonišče za hranjenje arhivskega gradiva.

Povejmo še, da so stavbo zgradili v rekordnem času. Temeljni kamen so položili lani v februarju ob Prešernovem dnevu.

Na razstavi bo prikazanih nad sto dokumentov. Nekateri zanimajo tudi zamejski prostor. Ob tej priložnosti se lahko spomnimo, da je Pokrajinski arhiv v Novi Gorici že lani priredil razstavo starih dokumentov o občinah na Goriškem. Takrat so tudi izdali lepo brošuro, ki zelo prav pride preučevalcem naše zgodovine.

Predstavitev knjige treh avtoric

Tri slovenske zamejske literarne ustvarjalke, Irena Žerjal, Nadja Švara in Marija Mislej, bodo danes popoldne, ob 16. uri, v prenovljenih prostorih Katoliške knjigarne na Travniku predstavile skupno zbirko pesmi in proze z naslovom Burja in kamni.

O knjigi in avtoricah bo govorila prof. Marija Cenda-Klinc. Sodeloval bo tudi Tamburaški ansambel iz Boljunca.

Štipendije: rok do 16. maja

Pokrajinska uprava opozarja, da zapade 16. t. m. rok za predstavitev prošenj za prispevke dijakom na osnovi deželnega zakona št. 10 iz leta 1980. Za štipendijo lahko zaprosijo dijaki, tudi če nimajo bivališča v goriški pokrajini, ki obiskujejo višje srednje šole v naši pokrajini oz. vsi učenci in dijaki, ki so gojenci v zavodih na ozemlju pokrajine.

Vse informacije v zvezi s prošnjami in ustrezne obrazce dobijo zainteresirani v pokrajinskem uradu za šolstvo, Korzo Italija 55 (tel. 385227).

razna obvestila

Kmečka zveza obvešča, da je pričela sprejemati davčnih prijav. Uradi so na razpolago strankam v dopoldanskih urah od 8.30 do 12.30.

Sekcija VZPI-ANPI Jamlje-Dol priredi v nedeljo, 10. maja, ob 16. uri piknik v naravi pri družinah Leghissa pri Sabličih. Hrana iz nahrbtnika.

Občina Sovodnje obvešča, da bo akcija pobiranja odpadnega papirja in starega železa v soboto, 9. maja.

KD Sovodnje vabi člane in vaščane, da se udeležijo akcije za čiščenje okolja, ki bo v soboto, 9. maja, ob 15. ure dalje. Zborni mesto pri Kulturnem domu.

SPD Gorica obvešča, da bo tradicionalno srečanje planincev v nedeljo, 17. maja, na Trstelju v organizaciji PD Nova Gorica.

razstave

V Kulturnem domu v Gorici je še do sobote, 9. t. m., odprta razstava slik goriškega rojaka Bruna Canelle. Razstavlja izključno kraške motive. Urnik ogleda: vsak dan od 17.30 do 19.30.

razne prireditve

Občinska uprava v Doberdobu vabi danes, 7. t. m., ob 20.30 na predavanje dr. Graziana Canciana o Novih hidroloških raziskavah v Doberdobskem jezeru. Predavanje in predvajanje diapozitivov bo na sedežu KD Jezero.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Regalo di Natale«. CORSO 18.00—22.00 »A distanza ravvicinata«.

VITTORIA 17.30—22.00 »Big Banana e le sue modelle supersexy«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Piaceri erotici di Moana«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Ulica groze«. DESKLE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska, Ul. sv. Mihaela, tel. 85136.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute, Ul. C. Cosulich, tel. 711315.

Berite

»Novi Matajur«

Stari predmeti na razstavi v Stražicah

V župnišću v Stražicah so lani priredili razstavo starih razglednic in drugih slik o tem mestnem predelu. Uspeh je tamkajšnje zbiralce starih predmetov in dokumentov opogumil, da so letos priredili že drugo razstavo. Gre za predmete, ki so jih naši predniki, oziroma, ki smo jih tudi mi uporabljali še do pred kakim desetletjem. Takrat je v naša stanovanja, delavnice in trgovine vdrila nova tehnologija. Staro robo smo dobesedno zmetali skozi okno ter pričeli uporabljati enolične predmete.

V Stražicah so zbrali približno sto takih starih predmetov. Lahko vidimo-petrolejke in stare stenske ter namizne ure, stare naprave za mletje in kuhanje kave, orodje za razne obrtnike, stare pisalne stroje in likalnice, vrsto glasbenih inštrumentov. Skratka, na ogled do nedelje je vrsta predmetov, ki jih bo morda vsako od nas hranil v kleti, na podstrešju ali kar v lastnem stanovanju, niso pa več med tistimi, ki jih uporabljamo v našem vsakdanjem življenju.

Hidrogeologija Brd

Občina Gorica in Briška gorska skupnost prirejata danes ob 18.30 v občinski sejni dvorani v Gorici srečanje ob predstavitvi izsledkov raziskave o hidrogeoloških problemih na pobočjih Brd na ozemlju goriške občine. Raziskavo je vodi geolog dr. Benno Pellicciari, ki je na osnovi zbranih podatkov sestavil zemljevid stabilnosti pobočij. Raziskava je tudi obrnila konkretne predloge glede kriterijev, ki jih bo treba upoštevati pri izrabljanju teh območij za vinogradništvo.

Nad 200 razstavljavcev bo prikazalo svoje izdelke na sejmu Espomego, ki ga bodo svečano odprli v soboto, 9. maja, ob 10. uri. Sejem se letos vrši že sedemnajstič.

Na otvoritvi bo govoril sedanjí podtajnik v zunanjem ministrstvu Giorgio Santuz. Ob tej priložnosti bodo tudi pričeli posvet o gospodarskih odnosih med Italijo, Jugoslavijo in Avstrijo, upoštevajoč tovrstna določila EGS. Sodelovali bodo poročevalci iz treh

omenjenih držav.

Na sejmu bodo razstavljeni izdelki raznih strok. Kot je znano je poleg te osrednje sejemске prireditve še nekaj drugih, ki jih prirejajo zlasti na jesen. Te so specializirane. Za publiko bo sejemski prostor odprt vsak dan od 10. do 21. ure. Na sejemskem prostoru bo tudi nekaj rekreacijskih prireditev.

Poleg tega bo tudi nekaj posvetov in srečanj. V sredo, 13. maja, bo goriško trgovinsko zbornico in sejmische

Slovenska konzulta na Občini razpravljala o programu dela

Konzulta za vprašanja slovenske manjšine pri Goriški občini se je po nedavni umestitvi sestala v torek na prvi redni seji. Člani so soglasno izvolili za tajnika dr. Karla Devetaka. Na dnevnem redu se je bilo tudi oblikovanje programa delovanja Konzulte in ocena stanja postopka za finansiranje načrta za slovensko šolsko središče.

Glede delovanja je predsednik Marinčič navedel nekaj konkretnih pobud, ki naj bi jih na pobudo Konzulte skušali uresničiti na raznih področjih delovanja. Razprava je zajela vrsto predlogov za valorizacijo slovenske prisotnosti in kulture v Gorici. Sprejet je bil tudi predlog, da bi med člani Konzulte prišlo do porazdelitve odgovornosti za učinkovitejši poseganje na šolskem, kulturnem, političnem, gospodarskem, socialnem in drugih področjih upravnega življenja goriške občine, ki seveda zanimajo tudi našo narodnostno skupnost.

Glede že dalj časa odprtega vprašanja finansiranja slovenskega šolskega središča in znanih ovir, ki so se pri tem pojavile, so člani Konzulte soglasno izrazili zaskrbljenost zaradi zaustavitve postopka in izrekli pričakovanje, da bo zadeva čimprej pozitivno rešena. To, je bilo rečeno, je zaželeno ne samo zaradi potreb slovenskih šol v Gorici, pač pa v korist splošne kulturne rasti mesta.

Ob robu beneškega procesa o Petovljah

Kakšne so za šest ljudi posledice neosnovanega 15-mesečnega zapora

Navsezgodaj 21. marca 1972 so bile vse ulice okrog goriškega zapora v Ulici Barzellini močno zastražene. Karabinjske patrulje so tisto noč na njihovih domovih aretirale šest Goričanov, ki so jih obtoževali, da so bili akterji atentata v Petovljah, kjer so bili 31. maja 1972 ubiti trije karabinjerji. Šesterica je ostala v goriškem zaporu do konca marca 1974. Prvega aprila tistega leta se je pred porotnim sodiščem v Trstu proti njim pričel proces, zaradi tega so ves čas procesa bili v Coroneu. 7. junija, po več kot dva meseca trajajočem procesu, so sodniki šesterico oprostili in spustili na svobodo. Oprostili so jih hude obtožbe, za kar bi bili lahko obsojeni na dosmrtno ječo, zaradi pomanjkanja dokazov. Na kasnejšem prizivnem procesu, ki je bil v Benetkah, pa so bili ti ljudje popolnoma oproščeni, ker niso zakrivilj pripisanega jim dejanja.

V zaporu so ti ljudje presedeli petnajst mesecev. Vse to jim je seveda pustilo vidne posledice. Občutili so jih tudi v kasnejših mesecih in letih, ko so prišli na prostost in bili popolnoma oproščeni. Marsikdo med njimi te posledice občuti tudi danes.

Vse to so Goričani Romano Resen, Maria Mezzorana, Gianni Mezzorana, Furio Larocca, Giorgio Budicin, Enzo Badin in tudi Anna Maria Scopazzi, ki je bila z njimi takrat soobtožena, bila pa je na prostosti, hudo občutili. Kako je bilo z njimi so povedali na torkovi razpravi pred porotnimi sodniki v Benetkah, kjer sedaj sodijo priznanemu krivcu atentata v Petovljah Vincenzu Vinciguerru in tistim karabinjerskim častnikom ter sodnikom, ki so takrat hoteli nehoti speljati preiskavo na napačno sled, in tirali pred sodnike takrat mlade Goričane, ki niso bili ničesar krivi.

Od teh vidnih in v družbi uglednih osebnosti takrat po krivem obtoženi zahtevajo sedaj odškodnino. Pol milijarde vsak. To za delno kritje tega kar so prestali, posledic, ki jih še danes občutijo. Njihovi branilci, goriški odvetniki Bernot, Maniaco, Lippi in Luzzatto, pazljivo sledijo poteku procesa.

Ko so jih v juniju 1974 tržaški sodniki spustili na prostost jim ni nihče hotel dati dela. Resen, kuhar po poklicu, ki je takrat odšel iz Gorice, je tu

pa tam našel delovno mesto. Že par dni zatem so možje postave obiskali njegovega delodajalca. Resenu tako nadzorstvo ni bilo všeč, zaradi tega je menjal gospodarja. Marsikdo mu je tudi dal razumeti, da ni zaželen. Danes dela v nekem finem londonskem lokalu, živi v miru. Larocca je tik pred procesom dobil mesto poštarja. Seveda ga niso vzeli v službo. Tudi z drugimi so ravnali enako. Zaprti so jim bila vrata trgovin ter tovarn. Zanje veliko časa ni bilo zaposlitve. Še danes marsikdo med njimi občuti takratne težave in ima probleme z delom.

Poleg gospodarskih težav pa je šesterica imela tudi precej drugih osebnih težav. To so občutili ker so nekateri bili v zaporu več časa v samici in tudi ker biti več kot leto dni v zaporu ni prav nič lepo. Nič kaj prijetne posledice so imeli tudi nekateri njihovih svojci. Kako bo z njimi potem ko bo sedanji proces končan? Če bodo obsojeni tisti, ki so preiskavo speljali na napačno sled, bodo morali šesterici plačati odškodnino. Če bo do tega prišlo, ta pa ne bo nikdar poplačala vsega gorja, ki so ga takrat po krivem obtoženi morali prestati. (mw)

Prejšnji četrtek na tržaškem sedežu RAI Z lepim nastopom Brussolojeve in Starca se je zaključil ciklus Mladi mladim

MARKO OZBIČ

V avditoriju deželnega sedeža RAI se je v četrtek, 30. aprila, zaključil koncertni ciklus Mladi mladim. Predstavila sta se nam mladi kitarist Igor Starc in flavtistka Daniela Brussolo.

Skladbe je predstavil kitarist Igor Starc. Duo flavte in kitare je nadvse zanimiva zasedba, saj jo na Tržaškem in sploh v Italiji redkokdaj slišimo. Tudi program, ki sta ga mlada glasbenika izvajala, je bil zelo zanimiv. V prvem delu je obsegal skladbe od 18. do 19. stoletja, v drugem delu pa glasbo 20. stoletja.

Prvi je bil na sporedu Molinov Noc-turno op. 37. Sestavljen je iz dveh stavkov: Largo non troppo in Rondò pastorale. Topli, nežni toni flavte v prvem stavku in odločna ter živa spremljava kitare v Rondòju so ustvarili pastoralno vzdušje, ki je za skladbo značilno. Skladatelj je posvetil večjo pozornost flavti, le v srednjem delu Rondòja se kitara povzpne na neko višjo melodično raven, ki pa se kmalu umakne.

Portreti tržaške likovnice Tallerijeve

V likovnem svetu je čedalje manj mojstrov, ki bi se v svojih delih lotevali človekove figure, še veliko manj pa je slikarjev, ki bi se preizkušali v portretu. Človeka, njegov obraz, bo dober mojster že kako spravil na platno ali na papir, veliko težje bo tem potezam dati tisto vsebino, ki bi ustrezala značaju in razpoloženju, rekli bi duševnosti portretirane osebe. In prav v tem je bistvo in hkrati težava portretiranja: dati namreč obrazu tisto izraznost, da bi tudi sicer popolne konture oziroma poteze ne ostale mrtve. Sama podobnost torej ni dovolj, nasprotno, tudi nepopolna podobnost zadobi določeno, večjo veljavnost, ko likovnik vnese v portret rekli bi duševnost portretiranja.

In to je v veliki meri uspelo tržaški likovnici Eleni Tallerijevi, ki se je v četrtek predstavila tržaškemu občinstvu z zelo bogato samostojno razstavo v galeriji Cartesius. Tallerijeva se je pred časom lotila ne le težavnega, pač pa tudi tveganega načrta: portretiranja nič manj kot 33 tržaških osebnosti, torej tržaških meščanov, ki na neki način zavzemajo kako vidnejše mesto. In tako je nastalo 33 skoraj v celoti zelo posrečenih portretov, ki prikazujejo, kot smo rekli, nekatere tržaške vidnejše osebnosti, med katerimi je na primer tudi tržaški škof Bellomi, ki ga je Tallerijeva sicer nekoliko pomladila, vendar pa ga dobro »zadelala«, kot bi mogli tudi reči. Tu sta tudi dva znana tržaška pisatelja in sicer avtor »Boljšega življenja« *ter številnih drugih del Fulvio Tomizza, ter avtor velikega in posrečenega potopisa »Donava«, namreč Claudio Magris. Na stenah galerije Cartesius nadalje visijo portreti nekaterih ljudi, ki se ukvarjajo z likovno umetnostjo, kot na primer slikar Marino Cassetti, Emidio Eredità ter Giovanni Talleri, kipar Bruno Chersicla, umetnostna kritika Claudio Martelli in Carlo Milic, slikar in umetnostni kritik Milko Bambič, ravnatelj mestnega muzeja Revoltella dr. Giulio Montenero, galerist in slikar Bruno Ponte in drugi. Tu je tudi kak politični ali javni delavec, kot na primer občinski svetovalec Ugo Poli ali časnikar Italo Soncini.*

S svojim naštevanjem se bomo ustavili tu, kajti 33 imen je preveč za priložnostni zapis o razstavi, pa čeprav gre za tematsko likovno prireditev.

Mlada likovnica je v tem svojem rekli bi slikarskem podvigu uspela. Posebno če upoštevamo dejstvo, da je razstavo pripravila v razmeroma kratkem času. Pri tem velja dodati, da je tudi pri portretiranju ohranila svoj izrazit slog krepkih in odločnih potez ter močnih barv. Likovnica niti v teh tako tveganih delih, tako rekoč ne pozna popravkov, ne pozna retušev. In vendar se ji je pretežna večina portretov tako različnih ljudi, kot smo že rekli, povsem posrečila.

Odprije razstave, ki je povsem razumljivo poklicalo v galerijo ob Ljudskem vrtu zelo veliko ljudi, je predstavljalo že nekak kulturni praznik. Zbranim je o posrečeni pobudi ter o umetniški obširnejši spregovoril umetnostni kritik Carlo Milic. (Fre)

Muzikologi si še niso na jasnem, kdo je pravzaprav napisal Duet za flavto in kitaro (druga glasbena točka četrtkovga koncerta). Izvajalca sta delo vključila v program pod očetovstvom Maura Giulianija in sicer kot njegov opus 54 bis, verjetno pa je to delo napisal Leon Hardecial. Mauro Giuliani je svoj glasbenoustvarjalni višek dosegel na Dunaju v letih 1806 - 1819 ko je koncertiral skupaj z mojstri kot so bili violinist Mayseder in pianista Moscheules in Hummel. V njegovih delih se odlično prelivajo briljantni element, oblikovna natančnost in navdihnena spevnost. Umirjeni drugi stavek Dueta sta izvajalca odigrala lirčno, spevno; ko pa je nastopil srednji del, se je napetost zvečala z vrsto zmanjšanih četverzvokov v kitari. Polagoma se je vzdušje pomirilo. Flavtistka je dokazala interpretativno zrelost, saj je ob še tako preprostih melodijah, izzvenel vsak dinamični odtonek, ki mu kitara vselej ni ustregla.

Tudi program v drugem delu je bil tehtno izbran. Štiri Epizode za flavto in kitaro še živčnega italijanskega skladatelja Franca Margole, so večinoma tridelne pesemske oblike. V živahnih delih se skladatelj približuje stilu Stravinskega. Glavno vlogo v skladbi ima skoraj vedno flavta, ki je primeren inštrument za zanimive tonske efekte s pomočjo disonanc.

Izvajalca sta nam predvajala tudi Sonatino za flavto in kitaro op. 205 italijanskega skladatelja Maria Castelnueva-Tedesca. V skladbi je opazen vpliv Pizzettija, pri katerem je avtor študiral kompozicijo. Castelnuevo-Tedesco se je rad zgledoval po glasbenih mojstrih iz prejšnjih stoletij. V tej skladbi obuja spomine na Johanna Sebastiana Bacha in na njegov kontrapunkt, saj je vsa Sonatina zgrajena predvsem na principu imitacije. Skladba terja virtuozno prenašanje. Izvajalca sta vse prehode »čisto« *in v redu zaigrala. Skladatelj ne zanemarija kitare in prepleta živahne in igrive elemente v flavti s prijemi iz klasične, špansko obarvane kitaristične zakladnice. Kontrast elementov sta izvajalca odlično podala. Kitarist je v svojih solističnih vložkih iskal kvaliteto zvoka in dosegel ekspresivnost s številnimi »vibrati«. Flavtistka je z odlično tehniko artikulacije odigrala brezhibno tudi najtežje prehode.*

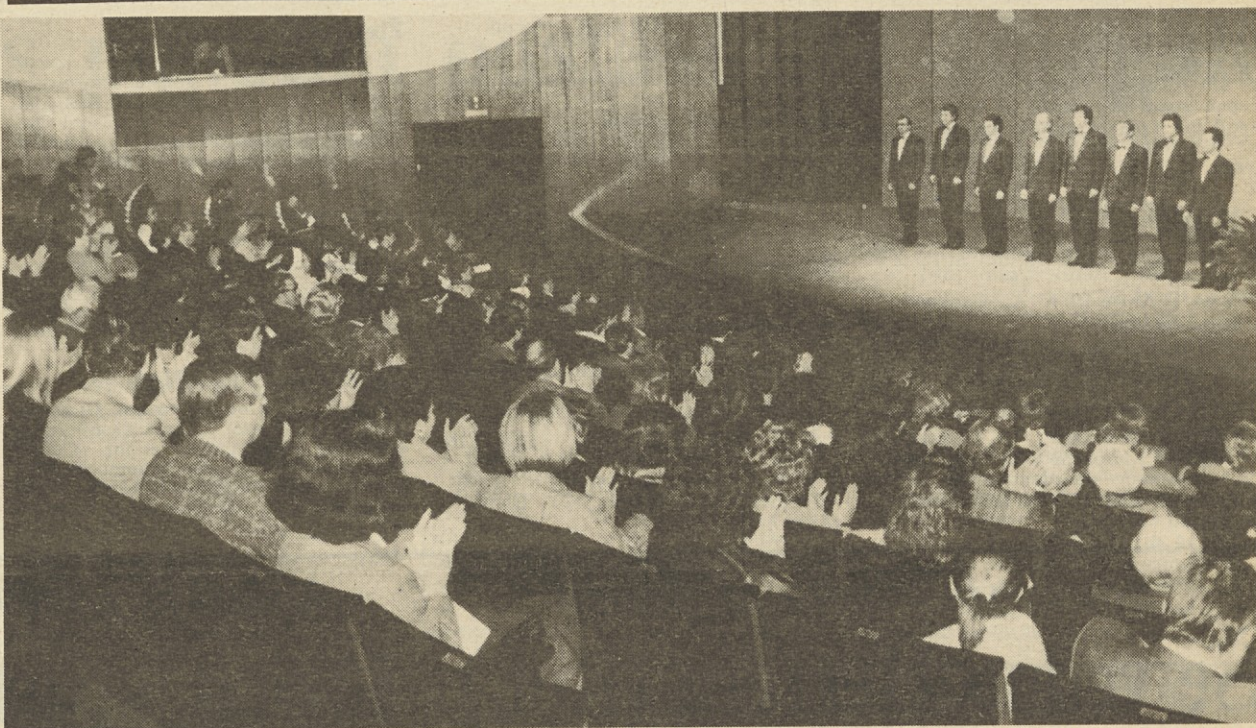
Koncert se je zaključil z Ibertovo skladbo Entr'acte. Skladatelj je bil zelo aktiven, saj vsebuje njegov opus opere, baleta, mnogo simfoničnih skladb, koncerte, komorno, filmsko in zborovsko glasbo. Entr'acte je sestavljen iz živahne teme (nastopi v flavti), ki doživi v teku skladbe več variacij. Sledi intermezzo kitare, ki je tehnično precej zahteven in pripravi ponoven nastop flavte z akordi v fortissimu. Avtor je proti koncu skladbe uporabil flažolete v kitari. Steklen, čist, tanek zvok, ki ga je proizvajal kitarist z rahlim pritiskom prsta na brenkani struni, se tako po barvi zelo približa zvoku flavte.

Koncert je s številnimi aplavzi žel odobravanje pretežno mlade publike. Nastopanje mladih glasbenikov je vsekakor potrebno in tako uspel koncert mora biti pobuda, da se ciklus Mladi mladim ohrani, saj nudi možnosti izražanja in doživljanja glasbe, predvsem take, ki redkeje najde pot do velikih odrov.

V torek je bila premiera živega »showa o nespameti«

V torek zvečer je bila v openskem Prosvetnem domu premiera »gledališkega showa o nespameti« *Samo malo jih zaide v te kraje... Mladinsko gledališče Kresna noč je tako spet opozorilo nase z izvirno ilustracijo določene zamejske problematike in posredovalo živo sliko podobne motivike. Ves ta material je z delovno skupino MG Kresna noč zbral in uredil Sergej Verč, ki je predstavo tudi režiral. Torkova premiera je vsaj po odzivu občinstva dokazala, da bo nov trud mladih interpretov prav gotovo povsod dobro sprejet*

Pred kratkim je Tržaški oktet koncertiral v veliki dvorani Kulturnega doma. S koncertom, ki je požel veliko odobravanja pri občinstvu, se je tudi zaključila letošnja abonmajška koncertna sezona Glasbene matice

David Terčon

ČEZ NEKAJ DNI

Sizifova senca

*V temi sem se spotaknil.
Izgubil sem ključ...
Ne moreva ustopiti!
Strahoma sem pridržal skodelico,
da bi ujel,
solze,
odsev pogleda,
omamljeni dotik,
šminko:
še klofuta je zbežala
v megleno jutro!
Ko bi mogel, bi zbežal tudi jaz,
popljuval bi vabeče trave,
požgal bi vse postelje —
pa se mi je skodelica
zalepila na dlan...*

Kosmati preludij

*Neznana obiskovalka
z velikimi, jetrskimi očmi
trka.
Ugonablja me
v intarzijo,
nemočno, ujeto, sevajočo.*

*Jutro in noč
si podajata roki,
zvonovi so gluhonemi.
Ob ponedeljkih prihajam,
ob nedeljah se ubijam,
vse me boli.
Vozljam
svoje v tvoje,
kosmato v kosmato.*

Napadaš

*Sprehod skozi noč.
Puhast brlogec ali
invalidski voziček?*

*Plaziš se, plaziš,
naravnost kot kuna napadaš,
naravnost,
naravnost v domišljijo...
Nasršenost razkraja tlak.*

*Balada se hrani z jutrom.
Ko greš mimo.
Ko avtomobila ni.
Ko pregori žarnica.
Ko se ne kadi iz dimnika.*

Prva prošnja

*Le ostani na drugi strani,
a primi me za roko,
prosim te!
Svet bo samo najin...
Spim ob tebi...
Na konju bom prihajal,
na iskrem vrancu,
s cvetovi okrašen...
Le skrij lase in prste rok in stegna,
le skrij ustnice in oči...
a primi me za roko...
prosim te...
Živim s tabo...
Le prepovej mi med in vino,
le zapri me v stolp
brez svetlobe in zvokov...
a primi me,
rotim te,
primi me za roko!*

Čez nekaj dni

*Pokleknila boš!
Želim si!
Prosila boš!
Obraz na prsih,
obraz med dlakami;
vdala se boš...
Saj vem — vse goljufe so zaprli:
a toplota preveč dobro de
telesu
in
duši,
zato ji ne bom kupil vozovnice v veselje!
Ne!
Umila me boš...
Otročiček boš...
Mamica boš...*

Na 2. etapi mednarodne kolesarske dirke Alpe-Adria (Ljubljana - Tržič)

Hojnackiju etapa in vodstvo Poudarjen vedno večji pomen dirke AA

TRŽIČ — Druga etapa mednarodne kolesarske dirke Alpe-Adria (Ljubljana - Tržič, 157 km) je prinesla precejšnje spremembe na skupni lestvici. Zmagal je namreč poljski reprezentant Jaroslav Hojnacki, ki je tudi prevzel vodstvo na skupni lestvici. Hojnacki je vozil s povprečno hitrostjo 40,26 km na uro. Najboljši Jugoslovian je bil Vladan Perić (Srbija), ki je zasedel četrto mesto, a dosegel je isti čas kot zmagovalec, ki je bil najhitrejši v zaključnem sprintu.

Vremenski pogoji so bili včeraj slabi. Karavano 90 kolesarjev iz devetih držav je namreč vseskozi spremljal dež. Na prvem gorskem cilju letošnje dirke je bil najboljši Jugoslovian Srečko Glivar.

Po približno 77 km poti je srečo poskusil českoslovaški reprezentant Roman Krojčiger. Kar 70 km je prevozil sam, njegova največja prednost pa je znašala okrog štiri minute, in sicer, ko je bil na mejnem prehodu pri Fernetičih. Vsi njegovi naporu pa so bili zaman. Ko je do kraja manjkalo deset kilometrov, ga je namreč glavina dohitela. Tedaj pa se je

naprej pognala skupina štirih kolesarjev, ki so na cilj prišli dobre pol minute pred ostalimi. V sprintu je največ moči imel 23-letni avtomehanik iz Varšave Hojnacki.

Start današnje 3. etape iz Tržiča bo ob 11.30. Kolesarji se bodo podali v Zagraj, Krmin, Spešo, Čedad, Fojdo, Neme, Ratenj, Humin, nato bodo čez križišče v Karniji krenili proti Tolmeču, Paluzzi, Timauu in čez prelaz Monte Croce Carnico v Kotschnach v Avstriji

LJUBLJANA — O pomenu mednarodne kolesarske dirke Alpe Adria je beseda tekla tudi v torek zvečer na sprejemu, ki ga je priredil podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije Bohorič.

Podpredsednik Bohorič je v svojih uvodnih besedah ugotovil, da ta športna manifestacija dobiva vedno večjo veljavo, saj je bila uvrščena med tekme za svetovni pokal. Tudi število in kakovost tekmovalcev iz leta v leto raste. Letos namreč prvič sodelujejo

tudi tekmovalci iz mesta Tbilisi iz Sovjetske gruzinske republike ter tekmovalci iz Kolumbije. Smisel in namen delovne skupnosti Alpe Jadran sta po mnenju podpredsednika Bohoriča, najbolj prisotna med športniki, ki sklepajo nova poznanstva, kar omogoča sporazumevanje in iskanje večjega sožitja med narodi.

S to dirko se pričnejo tudi uradne proslave 100-letnice ustanovitve kolesarske zveze na Slovenskem. Proslave bodo trajale vse leto, saj je kolesarstvo eden od priljubljenih športov Slovencev.

Predsednik oranizacijskega odbora Čemažer je s svoje strani orisal pomen te važne kolesarske preizkušnje in ugotovil, da je letošnja prisotnost vzpodbudna za bodoče delo, torej tudi za 22. izvedbo. Predstavnik koroške kolesarske zveze Steiner je prinesel pozdrave koroškega deželnega glavarstva in podčrtal, da so prav glavarstvo in nekatere občine finančno podprile pobude in dejansko omogoči-

le njeno izvedbo. Predstavnik pripravljalnega odbora iz dežele Furlanije-Juljske krajine Turrito je ravno tako omenil, da prinaša vsem prisotnim in še posebno voditeljem SR Slovenije pozdrave predsednika Biasuttija. Besedo je prevzel še predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Odo Kalan, ki je podčrtal, da je Združenje sopartner pri organizaciji dirke, kar vsekakor omogoča, da se tudi v krajevnem merilu premostijo določene težave. Kalan je omenil tudi, da so bili Slovenci z Goriškega in Tržaškega med prvimi slovenskimi organiziranimi kolesarji in da zato občitju današnji športniki - kolesarji to praznovanje kot svojo.

Pogovor se je nadaljeval v sproščenem in prijateljskem duhu. Padlo je mnogo idej o tem, kaj bi se še dalo urediti in pripraviti, da bi jubilej čim bolj uspel. Organizatorje čaka še trdo delo, a volja in navdušenje, ki sta prevladovala, sta gotovo predpogoj za uspešno uresničitev tudi najsmelejših pobud. (zk)

Nogomet: povratne četrtfinalne tekme italijanskega pokala Inter in Juventus izločena

Sinočnje povratne četrtfinalne tekme italijanskega pokala so prinesle prvotni presenečenje, saj sta izpadla tako Inter kot Juventus. Z druge strani pa ima Napoli sedaj priložnost, da osvoji tako pokal kot državni naslov, kar je doslej kot zadnjemu uspelo prav Juventusu, vendar v daljnjem letu 1960. Sinočnji izidi:

JUVENTUS - CAGLIARI 2:2 (1:1)
STRELCI: Bergamaschi v 27. min., Solda v 33. min., Platini v 60. min. in Piras v 83. min.

PRVA TEKMA: 1:1; KVAL. Cagliari

INTER - CREMONESE 5:3
po 11-metrovkah (1:0, 1:1)
STRELCA: Bongiorno v 8. min., Ciocci v 51. min.

PRVA TEKMA: 1:1; KVAL. Cremonese

BOLOGNA - NAPOLI 2:4 (1:0)
STRELCI: Marocchi v 39. min., Caffarelli v 55. min., Giordano v 61. in 89. min., Maradona v 72. min. (11-metrovka), Marronaro v 88. min.

PRVA TEKMA: 0:3; KVAL. Napoli

PARMA - ATALANTA 0:0
PRVA TEKMA: 0:1; KVAL. Atalanta

Rosi ubranil naslov

LUCCA — Italijanski boksar Gianfranco Rosi je z zmago s KO v 2. krogu proti Špancu Emiliju Soleju Ruizu ubranil evropski naslov v supervelter kategoriji.

Italijank vse manj

RIM — Italijansko zastopstvo na mednarodnem ženskem teniškem prvenstvu Italije je vse bolj skromno. Včeraj sta namreč izpadli tudi Reggijeva in Ferrandova. Nekaj izidov:

2. KOLO: Sanchez (Šp.) - Reggi (It.) 1:6; 6:2; 6:3; Sukova (ČSSR) - Marsikova (ČSSR) 7:6; 7:5; Kohde-Kilsch (ZRN) - Ferrando (It.) 6:3; 7:5; Cecchini (It.) - Zvereva (SZ) 7:6; 6:2; Bykova (SZ) - Thomson (Avs.) 7:5; 6:2

Živojinović v 2. kolu

FORREST HILLS (ZDA) — V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Forrest Hillsu je Jugoslovian Slobodan Živojinović s 7:6; 4:6; 7:5 premagal Dicksona (ZDA). Izpadel pa je drugi Jugoslovian, Marko Ostoja, ki je z 0:6; 3:6 izgubil z Argentincem De La Peno.

Lendl pred McEnroejem

BARCELONA — Na teniškem ekshibicijskem turnirju v Barceloni je Čehoslovak Lendl s 6:2; 3:6; 6:2 premagal Američana McEnroeja. V borbi za 3. mesto je Šved Wilander s 3:6; 6:3; 6:3 odpravil Francoza Leconteja.

Agnelli o »usodi« Platinija

PARIZ — Fiatov predsednik Giovanni Agnelli je včeraj izjavil časnikarjem francoske televizije naslednje: »Če bo Platini nadaljeval svojo nogometno kariero, bo gotovo še naprej igral pri Juventus, nasprotno bo končal z nogometom.«

Nogomet: prva finalna tekma pokala UEFA Göteborg na dobri poti

Göteborg - Dundee United 1:0 (1:0)
STRELEC: Pettersson v 38. min.

GOETEBORG: Wernersson, Carlsson, Hysen, Larsson, Fredriksson, Johansson (v 67. min. R. Nilsson), A. Holmgren (v 44. min. Zetterlund), Andersson, Holmgren, Pettersson, Nilsson

DUNDEE UNITED: Thomson, Holt, Malpas, McNally, Hegarty (v 54. min. Clark), Natrej, Kirkwood, Bowman, Bannon, Sturrock (v 44. min. Beaumont), Redford

SODNIK: Kirschen (NDR); GLEDALCEV: 50 tisoč

GOETEBORG — Göteborg je na najboljši poti, da znova osvoji pokal UEFA, v katerem je bil uspešen že leta 1982. V sinočnji prvi finalni tekmi (povratna bo čez dva tedna na Škotskem) je zmagal sicer z minimalno razliko, vendar se bo moral Dundee pošteno potruditi, če bo hotel pretrgati uspešno serijo Švedov, ki traja že 24 tekem zaporedoma. Göteborg se je namreč izkazal kot solidna enajsterica, prodorna v napadu in solidna v obrambi, kjer se je zlasti izkazal vratar.

Tudi škotski vratar Thomson, čeprav nosi precej krivde pri zadetku, ni razočaral, prav nasprotno, nekajkrat je odlično posređoval pred najnevarnejšo švedsko dvojico v napadu, Petterssonom in Lenartom Nilssonom.

Povratna tekma med Göteborgom in Dundee Unitedom bo 20. t.m.

Nogomet: kvalifikacije za mladinsko EP

LIZBONA — V okviru kvalifikacij za evropsko mladinsko nogometno prvenstvo je sinoči v prvi kvalifikacijski skupini Portugalska s skromnim 1:0 (0:0) premagala Švico, v 4. skupini pa je Belgija v gosteh prav tako z 1:0 (1:0) odpravila Poljsko.

Kvalifikacije za EP

OSLO — V skupini D evropske cone kvalifikacij za nastop na nogometnem turnirju na olimpijskih igrah v Seulu je Norveška igrala neodločeno 1:1 (1:1) proti Turčiji.

Kolesarstvo: dirka po Španiji Še vedno Herrera (Kol.)

EL FERROL — Včerajšnja 13. etapa kolesarske dirke po Španiji (Luarca - El Ferrol, 223 km) je označeval dolg pobe Kolumbijske Gutierreza in domačina Garcie, katerima se je kasneje pridružil še Zuriga. Gutierrez in Garcia, ki sta pobegnila takoj po startu, sta imela tudi 17 minut prednosti, na koncu pa je glavina zaostala le za pet in tako je Herrera ohranil vodstvo na skupni lestvici.

Vrstni red: 1. Gutierrez (Kol.) 5:58'33" s povprečno hitrostjo 37,317 km na uro; 2. Garcia (Šp.) po 1'10"; 3. Zuriga (Šp.) 1'10"; 4. Villar (Šp.) 3'57"; 8. Fignon (Fr.) 4'00"; 11. Kelly (Ir.) 5'04".

Skupna lestvica: 1. Herrera (Kol.) 64:18'44"; 2. Kelly (Ir.) po 39"; 3. Dietzen (ZRN) 50"; 4. Vargas (Kol.) 2'07"; 5. Belda (Šp.) 2'37"; 6. Delgado (Šp.) 2'49"; 7. Cubino (Šp.) 3'37"; 8. Fuerte (Šp.) 3'57"; 9. Madiot (Fr.) 4'27"; 10. Fignon (Fr.) 5'55".

Moserju predetapa

FOLGARIA (Trento) — Na predetapi kolesarske dirke po Tridentinski je Francesco Moser dokazal, da ga na bližnji

dirki po Italiji ne gre vnaprej odpisati. Prepričljivo je namreč zmagal pred Baronchellijem z zavidljivo hitrostjo 54,660 km na uro.

Vrstni red: 1. Moser (It.) 6'22"; 2. Baronchelli (It.) 6'38"; 3. Caroli (It.) 6'39"; 4. Hampsten (ZDA) 6'41"; 5. Leali (It.) 6'41"; 6. Rominger (Švi.) 6'41"; 7. Magnago (It.) 6'42"; 8. Jurco (ČSSR) 6'43"; 9. Moroni (It.) 6'43"; 10. Worre (Dan.) 6'44"; 11. Lauritzen (Nor.) 6'45"; 12. Freuler (Švi.) 6'45"; 13. Corti (It.) 6'46"; 14. Contini (It.) 6'46".

Ruttiman v vodstvu

ROMONT (Švica) — Na prvi etapi kolesarske dirke po Romandiji je zmagal Švicar Niki Ruttiman, ki je obenem prevzel vodstvo na skupni lestvici. Na predčerašnji predetapi je Ruttiman imel 24" zaostanka za Poljakom Langom. Saronnija in Visentinija ne najdemo v prvi deseterici na skupni lestvici, ki je naslednja: 1. Ruttiman (Švi.) 6:00'12"; 2. Roche (Ir.) po 2"; 3. Knetemann (Niz.) 10"; 4. de Rooy (Niz.) 12"; 5. Skibby (Dan.) 14".

Košarka: promocijsko prvenstvo Dom spet s stotico

Dom - Fortitudo 114:85 (48:44)
DOM: Mauro Dornik 8, Corsi 10, Orzan 10, Nanut 45, Romano, Ugo Dornik 15, Puiatti 26.
PON: Brumat (31), ON: Dom 16, Fortitudo 20, TRI TOČKE: Nanut 4, Puiatti 1.

Domovci so tudi v zaostalem srečanju promocijskega prvenstva na domačih tleh zmagali z obilno stotico. Tekma je bila zgolj formalnega značaja, saj zmaga belo-rdečih ni bila nikoli v dvomu. Kljub temu pa so bili gostje povsem enakovredni našim vse do 23. minute (54:52). V nadaljevanju so Semolčević varovanci zaigrali v obrambi nekoliko odločneje, istočasno pa so tudi v napadu zadevali kot za stavo. V sklepnih minutah so belo-rdeči le povečali vodstvo ter zaključili srečanje kar z 29 točkami prednosti. Dobro sta tokrat igrala Nanut in pa Ugo Dornik.

S to zmago so domovci na skupni lestvici dohiteli Edero, prav v zadnjem kolu pa bo spopad med njima

odločil o končnem drugem mestu na lestvici. (M. Čubej)

Danes start relija po Korziki Izrazitega favorita ni

AJACCIO — Danes se bo začel 31. mednarodni avtomobilski reli po Korziki, ki velja tudi za SP. Na startu bo 108 posadk. Proga je skupno dolga 1367 km in na sporedu je 24 posebnih voženj.

Avtomobilska hiša Lancia bo na startu s tremi posadkami (Biasion, Saby, Loubet). Po dolgih letih je to prvič, da za turinsko avtomobilsko hišo ne bo vozil vsaj eden izmed finskih pilotov, čeprav je prav na tem reliju 1983 in 1984 zmagal Alen. In prav za pilote lancie so se dirke zadnja leta tragično končale. Na letošnjem reliju ni izrazitega favorita.

Reli po Korziki se bo začel danes, končal pa v soboto popoldne.

Nogomet: disciplinski ukrepi

Cerone in Costantini (oba Triestina) izključena za eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za eno kolo izključila Contija (Roma), Susica (Udinese) in Todesca (Como).

V B ligi sta dobila prepoved igranja za eno kolo nogometaša Triestine Cerone in Costantini. Ostali izključeni igralci za eno kolo pa so: Ballardini in Bergamo (Modena), Bortolazzi (Parma), Gregucci (Lazio), Marocchi (Bologna), Miani in Venturi (Cagliari), Montorfano (Cremonese), Paolinelli (Taranto), Petrangeli (Sambenedettese) in Poletna (Catania).

Glede italijanskega pokala (29. aprila) so izključeni naslednji nogometaši: Viganò (Cremonese), Musella in Villa (Bologna).

Najhušji denarno kazen pa so naložili Fiorentini, in sicer 16 milijonov lir.

Zavrtnjen priziv Udineseja

RIM — Deželno upravno sodišče Lacija je zavrnilo priziv nekaterih delničarjev Udineseja, ki so terjali razveljavitev sklepa, po katerem je športno sodišče videmskega prvotligaša kaznovalo z odvzgom 9 točk na lestvici.

Rokomet: mladinske igre Dijakinje »Kosovela« deželne podprvakinje

PORDENON — Rokometašice openske nižje srednje šole Kosovela so na včerajšnjem deželnem finalu mladinskih iger ponovile lanski uspeh in pristale na drugem mestu. V velikem finalu so se pomerile z Videmčankami, katerih ekipo sestavljajo izključno dijakinje, ki redno trenirajo to športno panogo. Naše so se sicer čvrsto upirale, tako da se je prvi polčas zaključil z minimalno razliko 10:9 v korist videmske reprezentance. Kosovelovke so igrale borbeno, imele so pobudo, večkrat so nasprotnice presenetile s hitrimi protinapadi, a takega tempa žal niso zdržale do konca. Nekaj naivnosti so pokazale predvsem v obrambi, tako da so morale priznati boljše skupinsko taktiko nasprotnic, ki so na koncu slavile zmago s 34:16 (najuspešnejša v vrstah Kosovela je bila Petra Križmančič z 9 zadetki). Drugo mesto v deželi pa je vsekakor lepo zaščeno in plačilo za trud, ki so ga naša dekleta vložila v priprave.

S. KOSOVEL: Križmančič, Grgič, D. in S. Jogan, Purič, Škrk, Čebulec, Fabi, Pieri, Raseni, Čuk, Drago, Repinc, Martelanc.

ob robu naših nogometnih igrišč - ob robu naših nogometnih igrišč

Izenačenost se nadaljuje

Osrednji dogodek nedeljskega kola v 2. amaterski nogometni ligi (skupina F) je seveda nepričakovani spodrsrlaj San Sergia, ki je omogočil proseškemu Primorju, da ga je dohitelo na samem vrhu lestvice. Položaj je tako povsem izenačen, kar je le nova potrditev napovedi, da bo letošnje prvenstvo izenačeno vse do konca, do katerega manjkajo še štiri tekme. Časa za oddih torej ni. Že v nedeljo je namreč na sporedu derbi med San Sergiom in Primorjem, ki pa bi tudi ne znal nič odločiti, ne glede na to, ali se bo končal pri neodločenem izidu. Spored je namreč tako za Primorje kot za San Sergio naporen vse do kraja, kar pomeni, da so še vedno možni vsakršni preobrati, čeprav je seveda res, da bi za morebitnega poraženca položaj postal zelo težak, ker bi moral upati na spodrsrlaj nasprotnika.

Po nedeljskem derbiju bodo tako Prosečani kot San Sergio znova pred... derbijem: Primorje namreč gostuje pri Krasu, ki je v zadnji tekmi proti Staranzanu (2:1) pokazal, da se vrača v formo iz začetka prvenstva. Poleg tega Kras lahko igra povsem sproščeno,

tako da se Mikuševemu moštvu ne obeta nič kaj lahka nedelja. S svoje strani bo San Sergio gostil bazoviško Zarjo, ki tudi krvavo potrebuje točke, a v boju pred izpadom, v katerem je prav v zadnjem kolu dosegla pomemben uspeh kar v gosteh pri Muggesani, kar je Križmančičevemu moštvu gotovo vtilo novih moči, ki jih bo še kako potrebovalo. V predzadnjem kolu bo namreč Zarja gostila Kras, ki bi tako znal pogojevati iztek letošnje prvenstva. V tem kolu bo Primorje igralo doma proti solidnemu Staranzanu, San Sergio pa pri le za malenkost skromnejši ekipi Campi Elisi. Tudi zadnje kolo bo nekoliko težje za Primorje kot za njegovega neposrednega nasprotnika. Prosečani bodo namreč igrali pri Opicini, ki jo je v nedeljo zagodla San Sergiu, slednji pa pri Muggesani, ki je trenutno na 12. mestu. Zarja bo nastopila doma proti nevarnemu Staranzanu. Kriško Vesno čaka razmeroma miren konec prvenstva, saj se ne more potegovati za prestop, a niti se nima bati izpada. Zato pa lahko odločilno poseže v borbo pred izpa-

dom in pri tem naredi lepo uslugo Zarji. Križani bodo namreč v preostalih štirih kolih igrali prav z ekipami s spodnjega dela lestvice (San Luigi, Stock, Opicina Supercaffe in Olimpia), torej z neposrednimi nasprotniki Zarje.

Ob koncu si besedo zasluži še Primorec (skupina M v 3. amaterski ligi),

ki je zmagal proti Campanellam in ima sedaj samo točko manj od vodilnega San Nazaria. Tudi v tej skupini se obeta vroč konec prvenstva.

Na sliki vidimo akcijo z nedeljske tekme med Primorjem in Campi Elisi, ki se je končala neodločeno brez gola.

Lokostrelstvo: na mednarodnem tekmovanju v Portogruaru

Tamara Ražem prva, Vesna Lutman druga

Prvega maja je bilo v Portogruaru prvo letošnje mednarodno lokostrelsko tekmovanje na prostem Torneo del Decennale. Na tem tekmovanju, imenovanem Fita, streljajo tekmovalci po 36 puščic na vsaki od štirih razdalj: odrasli na 90, 70, 50 in 30 m, deklice in dečki na 50, 40, 30 in 20 m. Tega res množičnega tekmovanja (približno 110 tekmovalcev) so se udeležili lokostrelci iz Bocna, Tridentinskega, Vicenze, Benetk, Vidma, Celovca, Reke, Gorice in seveda tudi predstavniki obeh slovenskih lokostrelskih društev Našega prapora in Zarje. Slednji pa bosta v veliko veselje svojih lokostrelcev in v zadoščenje društev samih, zapisani v knjigah državnih rekordov.

Mladi lokostrelki Tamara Ražem in Vesna Lutman sta v nedeljo namreč osvojili kar štiri državne rekorde. Zarjina lokostrelka Tamara Ražem je osvojila tekmovanje v kategoriji de-

klic ter na razdalji 50 m dosegla rekordno število 305 točk (prejšnji rekord je bil 303), na razdalji 30 m 327 točk (prejšnji rekord 317) in v skupnem števku 1288 točk proti prejšnjim 1255. Za las sta ji ušla še druga dva rekorda: za picle štiri točke na 40 m in za 3 točke na 20 m. Omeniti je treba, da je na lanskeletnem državnem prvenstvu doseglo to kritično mejo 1200 točk le šest deklic na skupnih 67.

Predstavnica Našega prapora Vesna Lutman je med začetnicami zasedla drugo mesto s skupnim seštevkom 1.062 točk, popravila pa je tudi italijanski rekord na 30 metrov. Na tej razdalji je namreč dosegla 314 točk na 360 možnih ter za tri točke presegla rekord.

Med dečki je Boris Lutman s 1.216 točkami zasedel tretje mesto, Ivan Zotti pa je s 1.098 točkami obstal na

končnem petem mestu. Za predstavnike tega goriškega kluba so vsi ti osebni rekordi.

Marko Čuk (Zarja) pa je pri mladincih osvojil tretje mesto, medtem ko sta se pri seniorjih Aleksander in Stojan Ražem uvrstila na 4. oziroma 6. mesto. Res lepi rezultati, če pomislimo, da je bilo tekmovanje zelo naporno, saj je trajalo kar devet ur in je bilo vreme zelo soparno.

Omeniti še moramo, da se je prejšnji teden v okviru mladinskih iger v Bazovici odvijal občinski del v lokostrelski panogi. Edini predstavnik slovenskih šol Bogdan Stopar (srednja šola Srečko Kosovel - Opčine) je za letnik 1973 dosegel najvišje število točk in se bo zato udeležil pokrajinskega dela mladinskih iger, ki bi moral biti že v ponedeljek, pa so ga zaradi slabega vremena prenesli na soboto.

Borovi odbojkarji uspešni

Borovi odbojkarji, ki nastopajo v 1. diviziji, so si po dveh zaporednih zmagah opomogli in popravili svoj položaj na lestvici. Na sliki: trenutek s tekme Bor - Libertas Rozzol, ki se je končala z zmago naših s 3:0

Jadranje: drugo mesto Bogatčeve

Arianna Bogatec se je od 29. aprila do 3. maja v Livornu udeležila mednarodne regate v razredu Europa. Vseh jadrancev je bilo 80, ki so izvedli šest preizkušenj. Poleg italijanskih jadrancev se je v omenjenem razredu pomerila tudi jugoslovanska državna ekipa, ki šteje sedem članov. Arianna se je uvrstila na končni lestvici enajsta, čeprav je bila med dekleti druga. Podčrtali bi radi njeno odlično uvrstitev v ženskih vrstah, kar je dokazala že pri prejšnjem tekmovanju v Franciji za sredozemsko prvenstvo.

Po teh različnih preizkušnjah, čakata sedaj Arianno še dve pomembni srečnji in sicer: 20. junija v Kielu (Zahodna Nemčija), kjer naj bi bila predolimpijska generalka vseh najvažnejših olimpijskih razredov, ter seveda svetovno prvenstvo v avgustu.

Končna lestvica: 1. Sabrina De Martino (L.N. Napoli); 2. Igor Držek (Jugoslavija); 3. Paolo Sain (SVOC); 11. Arianna Bogatec. (M. G.)

Dobra igra tenisačev Gaje

ITALIJANSKI POKAL: GAJA - TC MUGGIA 3:3

Corbo - Baron 1:2 (6:4, 5:7, 2:6); Baldassin - Paoletich 0:2 (2:6, 4:6); Pregarc - Moselli 1:2 (7:6, 3:6, 4:6); D. Gomizelj - Rossi 2:0 (6:3, 6:2); Baldassin - D. Gomizelj — Paoletich - Mosetti 2:1 (1:6, 6:3, 6:2); Pregarc - Corbo — Baron - Furlan 2:0 (6:3, 6:4).

Srečanje je bilo še precej izenačeno, čeprav so gajevci računali na zmago. Žal pa tekme niso odigrali na svojem običajnem nivoju. Le Dorjan Gomizelj stalno napreduje in je dosegel prepričljivo zmago.

Drugo kolo bo na sporedu v nedeljo, 10. t. m., ob 9. uri na Padričah. Gaja bo igrala z ekipo Tennis Club Running B.

»OVER 35«: S. VITO - GAJA 0:3

Malacart - Čuk 0:2 (2:6, 1:6); Tavan - Plesničar 0:2 (1:6, 1:6); Malacart - Tavan — Čuk - Plesničar 0:2 (0:6, 1:6).

Tekma je bila, kar se tiče končnega izida, nezanimiva, saj je bila tehnična razlika med ekipama prevelika. Omeniti gre, da je to prva zmaga Gajine ekipe over 35 v italijanskem pokalu.

Drugo kolo bo v soboto, 9. t. m., v Pordenonu ob 15. uri. Gaja bo igrala proti Tennis Clubu Pordenone. (E. P.)

komentar jadranskega trenerja petra brumna

Ko bi proti Stefanelu igrali s popolno postavo, bi zmagali

Komu kaj posebnega zameriti, pri kom iskati tehtnejše vzroke za neuspešnost in iz tega izhajajoč poraz? Kako rad bi posameznika, dvojico ali trojico določil za krivca, stresel svoje nezadovoljstvo, razočaranje in bes na skupino najbolj odgovornih v ekipi. Vendar, ko premislim, bi jim moral očitati nemoč in to ne zaradi neborbenosti, temveč zaradi delnega neznanja in sedaj v poslednjih srečanjih, še zaradi padca moči, kar se je odražalo pri hitrosti gibanja in višini skoka.

In že se moram vprašati, kaj in kdo je kriv za to, neglede na vloženo delo

v minulih letih, neglede na leta telesnih in psihičnih naporov.

Brez lažne samokritike je očitno, da je najboljša zamejske košarkarje potrebno vsakega posebej bolje poznati, ga na podlagi njegovih specifičnosti (leta, staž, znanje, trenutna situacija v privatnem življenju) znati na treningih in tekmah pravilneje voditi, kot je to v tem letu uspevalo meni.

Ne smem zajeiti v generalno ocenjevanje poteka sezone, ta naloga me verjetno v kratkem še čaka. Zato še nekaj značilnosti s tekme proti Stefanelu, iz mojega zornega kota.

Priznati moram, da so gostje odigrali eno boljših obramb, proti katerim smo igrali v Trstu. K uspešnosti nasprotnikove obrambe je pa še dodatno prispevalo pomanjkanje igralca, ki bi iz vrha rakete občasno uspešno zaključil naš napad, s tem raz-

širil nasprotnikovo obrambno formacijo in našim visokim igralcem omogočil več prostora v bližini koša.

Tako smo bili prisiljeni reševati situacijo s polprodori. Nekaj časa smo s tem zaradi uspešnosti Petra Žerjala povzročali nasprotniku težave, vendar se v nedogled ne da igrati na en in isti način.

Drugi problem je bila inferiornost pri lovljenju odbitih žog. Zavedamo se, da nimamo igralcev višjih od 2 metra, torej moramo temu elementu posvetiti še več trenajzne pozornosti, predvsem pa vzgajati (na žalost preznike), igralce v tej miselnosti in jim vcepiti željo v uspešnosti izvajanja tega elementa.

Za konec še stavek o tistih, ki jih ni bilo, saj se je brez njih moralo. Kompletni, s Štefanom, Robijem in Markom Lokarjem, bi v tej tekmi, proti temu nasprotniku zmagali.

Tesno sodelovanje ob meji

Osmi krog srečanj šahistov štirih sosednjih dežel

V okviru tekmovalnega programa Primorske šahovske zveze in v tehnični in organizacijski izvedbi šahovskega društva Piran bo v nedeljo, 10. t. m., ob 9.30 uri v dvorani hotela »Riviera« v Portorožu potekalo tekmovanje v 8. krogu šahovskih srečanj 10 članskih moštev: SZ - Celovec, ZSSD - Trst, Monostra, Pirana, Nove Gorice in Tolmina.

Po dosedanjih sedmih srečanjih, ki so bila odigrana na avstrijskem Koroskem, Trstu in slovenskem Primorju, so po skupnem seštevku točk v vodstvu šahisti Pirana 151 pred Novo Gorico 129, ZSSD - Trst 108, SZ Celovec 106,5, Tolmin 28, Bekštajn 26 in Monostra 10,5 točke.

Za srečanje šahistov štirih sosednjih držav, ki prispevajo h krepitvi in sodelovanju šahistov ob meji, so prizadevni organizatorji iz Pirana pripravili za najboljše ekipe pokale in spominjske diplome. (Silvo Kovač)

V Števerjanu zanimiv turnir v miniodbojki

Šestdeset mladih z Goriškega preizkušalo svoje sposobnosti

Skoraj 60 mladih se je prejšnjo soboto zbralo na odprtem igrišču osnovne šole v Števerjanu, da bi sodelovali na 2. turnirju v miniodbojki, ki ga je v okviru prvomajskih praznikov pripravilo Kulturno društvo Briški grič. Prireditelj, kot smo že povedali, ni imela tekmovalnega značaja, saj na koncu ni bilo ne zmagovalca ne poraženca. Želja prirediteljev je bila namreč ta, da bi s takimi in podobnimi pobudami ustvarili še večje zanimanje za to športno panogo, obenem je bila to lepa priložnost, da so se mladi med seboj spoznali in navezali nova prijateljstva.

Turnirja so se udeležili mladi šestih društev z Goriškega, ki so bili razdeljeni v dve skupini. V prvi so igrali tisti, ki so se prvič soočali s tem športom, v drugi pa so bili nekoliko bolj vešč odbojkarji. Ob koncu pa so dobili vsi priznanje za nastop z željo, da se bodo v kratkem srečali na podobni prireditvi.

PRVA SKUPINA

OK Val A: Plesničar, Legiša, Bojana, Mušic.

OK Val B: Lutman, J. Plesničar, Lutman.

Kras: Moro, Devetak, Antolini.

Briški grič: Mizerit, Medvešček, Mužič.

DRUGA SKUPINA

OK Val A: Paoletti, Florenin, Devetak, Černic.

Olympia A: Šfiligoj, M. Pintar, N. Pintar, Hlede.

Kras A: Gergolet, Pahor, Croselli, Pavo.

Soča: S. Černic, M. Černic, M. Soban, D. Soban.

Naš prapor A: Korečič, Mužič, Medvešček, P. Mužič.

Briški grič A: Drufovka, M. Drufovka, Maraž, Gravner.

OK Val B: Mučič, Devetak, Radetti, Bonan.

Naš prapor B: A. Feri Figelj, E. Feri.

Olympia C: Povše, Žerjal, Klanjšček, Posilippo.

Olympia D: Mikluš, Mastroianni, Pintar, D. Mikluš.

Olympia B: N. Di Battista, M. Faganel, M. Di Battista, D. Faganel.

Skirolke: za italijanski pokal

Naši predstavniki so se dobro izkazali

Pred dnevi so se predstavniki Grmade in Mladine udeležili prvega tekmovanja v sezoni za italijanski pokal. Tekmovanja se je udeležilo več kot 200 tekmovalcev. Proga je bila razdeljena na tri različne razdalje, in sicer na 6, 12 in 17 km.

Naši predstavniki so se dobro izkazali. V kategoriji cicibanov so se tekmovalci Grmade uvrstili na naslednja mesta: mali Erik Iori je na svojem prvem tekmovanju zasedel zelo dobro 8. mesto, Andrej Mervic je bil 10., Dean Peric 12. in David Širca 13. V tej kategoriji sta se dobro uvrstila tudi predstavnici Grmade Valentina Leghissa in Elizabeta Antonič uvrstili na 9., oz. 10. mesto. V kategoriji mlajših začetnikov je Andrej Antonič zasedel dobro 9. mesto, Ervin Iori pa v katego-

riji junior 19. mesto. Med članicami je bila Roberta Sardoč solidna 4.

REZULTATI

CICIBANI: 1. Alessio Cremenose (SN Sportfull) 8'45"9; 8. Erik Iori (Grmada) 10'40"2; 10. Andrej Mervic (Grmada) 10'53"8; 12. Dean Peric (Grmada) 11'5"0; 13. David Širca (Grmada) 11'12"1; 14. Erik Tence (Mladina) 11'15"8; Matej Lacchi (Mladina) 14'22"1.

CICIBANKE: 1. Doris Sebaher (Skiroll Alpiano) 9'51"8; 9. Valentina Leghissa (Grmada) 12'28"6; 10. Elizabeta Antonič (Grmada) 13'1"8.

MLAJŠI ZAČETNIKI: 1. Andrea Lotto (GS Castionese) 25'14"2; 9. Andrej Antonič (Grmada) 27'23"7.

MLADINCI: Paolo Balgazzi (GS Dameno Sport) 34'0"3; 19. Ervin Iori (Grmada) 44'41"5.

ČLANICE: 1. Monica Comi (GS Alpina) 27'0"8; 4. Roberta Sardoč (Grmada) 27'52"8.

Ervin Iori

obvestila - obvestila

ZSSDI obvešča, da bo seja nogometne komisije danes, 7. t. m., ob 20.30 na sedežu SD Polet na Opčinah.

TPK SIRENA in **ŠPORTNA ŠOLA TRST** prireditelja 17. t. m. regato optimistov v okviru osnovnošolske olimpiade. Informacije in vpis pri predstavnikih športne šole oz. na društvenem sedežu TPK Sirena v popoldanskih urah (tel. 422696).

TPK SIRENA sporoča, da tudi letos prireja vrsto začetniških jadralskih tečajev za otroke, mladince in odrasle: a) v razredu »optimist« za otroke od 8. do 14. leta starosti od 29. 6. do 10. 7. ter od 13. 7. do 24. 7.; b) v razredu »finn«, »europa« in »420« za mladince in odrasle od 13. 7. do 18. 7. ter od 20. 7. do 25. 7.; c) v razredu »surf« za mladince in odrasle od 27. 7. do 1. 8. ter od 24. 8. do 29. 8. Za vpis in druga pojasnila oglasite se na društvenem sedežu na zasutem zemljišču v Barkovljah v popoldanskih urah (tel. 422696).

TPK SIRENA sporoča, da je za treninge društvenih jadrancev na razpolago na sedežu društva trener bodiš ob sobotah in nedeljah kot tudi med tednom. Interesenti

naj se zglošijo direktno na terenu oz. na tel. 422696.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT obvešča svoje člane, da bo prva seja odbora in članov danes, 7. t. m., na novem sedežu odbora v Ul. Carducci 8, 2. nadstr., ob 20.30. Zaradi važnosti seje vabimo alpiniste, da se je polnoštevilno udeležijo.

SD MLADINA vabi člane in prijatelje na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v Domu A. Sirk v Križu jutri, 8. maja, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju, s sledečim dnevnim redom: 1. izvolitev predsedstva; 2. poročila; 3. pozdravi; 4. volitve; 5. razno.

ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo seja glavnega odbora danes, 7. t. m., ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška.

JK ČUPA obvešča člane, da regata »Città di Monfalcone« (10. t. m.) zaradi tehničnih razlogov ni več všeta med regate društvenega prvenstva za kajutne jadrnice.

SPDT obvešča, da se jutri, 8. t. m., ob 20.30 v liceju Prešeren (Vrdejska ulica 13/2) nadaljuje rekreacijska telovadba SPDT.

pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

Mlad človek se navadno rad ukvarja s športom, ker mu ta nudi veliko zabave in priložnosti za telesno vajo. Nekateri jemljejo šport zelo resno, ker mogoče vidijo v njem svoj poklic, drugim pa ostaja športna dejavnost le zabava. Seveda zahteva poklicni odnos do športa veliko truda, organizacijskih sposobnosti in tudi denarja. Italijani so v tem smislu dobro organizirani, saj razpolagajo s številnimi sponzori in podporniki. Zato so tudi tako uspešni. Dovolj je, da pomislimo na nogomet, na košarko, odbojko itd.

Tudi Slovenci v Italiji smo lahko ponosni na naše športne ustanove, ki nam leto za letom prinašajo razveseljive rezultate. Ti pričajo, da se v marsikateri športni panogi enakovredno borimo s člani večinskih ekip.

Na Goriškem smo v moški in ženski odbojki celo na boljšem kot italijanske goriške ekipe. Društvi Olympia in OK Val imata moški ekipi v C-2 ligi, oziroma v državni C-1 ligi. Ženska

ekipa Agoresta je letos zabeležila lep uspeh, saj je napredovala v C-2 ligo. Omeniti moram še sovodenjsko društvo Soča, ki je letos z moško ekipo nastopalo v D ligi. Vsa omenjena društva nastopajo še v drugih prvenstvih, kot so 1. divizija, under 16 in 18, minivolley itd. Tudi v teh so letos ta društva beležila izredno dobre rezultate. Iz celotnega pregleda je razvidno, kako slovenska odbojka na Goriškem doživlja uspehe, kar je sad dolgoletnega in vztrajnega dela, dobre organizacije in resnega treniranja. Velik napredek je bilo dejstvo, da se je Kmečka banka odločila za sponsorizacijo moških ekip Vala in Olympie. Vse letošnje tekme in treningi teh dveh ekip so potekali v štandreski telovadnici, tako da je bila vse popoldneve zasedena. Ob tej priložnosti bi omenil, da gradijo blizu Katoliškega doma v Gorici novo telovadnico, ki bo na voljo mladim silam. Čeprav so se dela zavlekla, je upati, da bomo letos jeseni v njej že trenirali in igrali.

Z mladimi odbojkarji smo večkrat razpravljali, kakšen potencial bi bili na Goriškem, ko bi se nekatere ekipe združile. Na žalost pa večkrat pred odbojko prevladajo drugi interesi. Dandanes se predvsem med mladimi prebujata čut skupnosti, združevanja, skupnega dela. V Trstu so glede tega boljši in rezultati so vidni (Jadran, Meblo). V Gorici bi morala obstajati samo ena odbojgarska ekipa, z eno organizacijo in enim sponzorjem, pa bi bili uspehi gotovi. Žal pa se naše želje velikokrat izgubijo pred košem ideologij, tradicij, ki jih seveda ne smemo izgubiti, izrabljene pa so v druge, politične, društvene namene. Osebnostno hočemo le odbojko. Ne smemo pa postati igrarice drugih sil, ker bi si tako le rušili lastne osebnosti.

Star slovenski pregovor pravi: »Dokler hruška ne pade na tla, ne segnje, a takrat je prepozno«. Tega si ne želimo. Na nas sloni odgovornost bodoče slovenske odbojke na Goriškem in mogoče še kaj drugega... (mt/gš)

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 150.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokoјenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

7. maja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V dvorani Palatrussardi v Milanu je bil vstop prost

Izgredi med koncertom pepevkarja Neila Younga

MILAN — Med torkovim koncertom znanega ameriškega rock popevkarja Neila Younga v športni dvorani Palatrussardi v Milanu je prišlo do hudih neredov. Karabinjerji in policija so med izgredi aretirali šest mladeničev, 12 oseb pa se je moralo zateči v bolnišnico po zdravniško pomoč, vsi pa bodo okrevali najkasneje v 10 dneh.

Vstopnina na koncert Neila Younga, svetovno znanega izvajalca tako imenovane »country« glasbe, je bila brezplačna, zato se bila dvorana Palatrussardi nabitó polna že nekaj ur pred pričetkom predstave. Organi javnega reda so, ko so bili vsi sedeži in stojišča zasedeni, zaprli vhodna vrata, to pa je sprožilo hude proteste več tisoč mladih, ki so želeli prisostvovati koncertu. Mladeniči so pričeli porivati policijo in jo obmetavati s kamenjem, porfirnimi kockami cestnega tlaka in steklenicami; karabinjerji so ostro nastopili in skupino mladeničev pospremili »na hladno«.

Juriš karabinjerjev pred milansko dvorano Palatrussardi

(Telefoto AP)

»Strupen« vlak kroži po podeželju južne Italije

FOGGIA — Včeraj dopoldne je z železniške postaje v Apriceni, namenjen v kraj Riccetta Sant'Antonio pri Foggii, odpotoval železniški konvoj, v katerem je bilo 14 vagonov magnezijevih odpadkov in železovih mineralov.

Surovine so last podjetja Sogepi iz Bocna, tej pošiljki pa se je uprl pretor iz Lacedonie, ki je ukazal začasno zaplenbo in analizo surovin, ker namreč sumi, da so surovine hudo onesnažujoče. Včerajšnja je bila sicer že druga pošiljka materiala podjetja Sogepi, zaustavljena na tem območju, prvi konvoj je namreč dal zapleniti pretor že pred petimi dnevi, saj bi — ko bi se sum izkazal za resničnega — material za gradnjo industrijskega objekta kršil pravilnik o razmeščanju smeti. Vsebina vseh 28 začasno zaplenjenih vagonov bo služila za izgradnjo tovarne, posebej pa še 1800 ton železa,

s katerim bi dokončali tla nekaterih industrijskih lop.

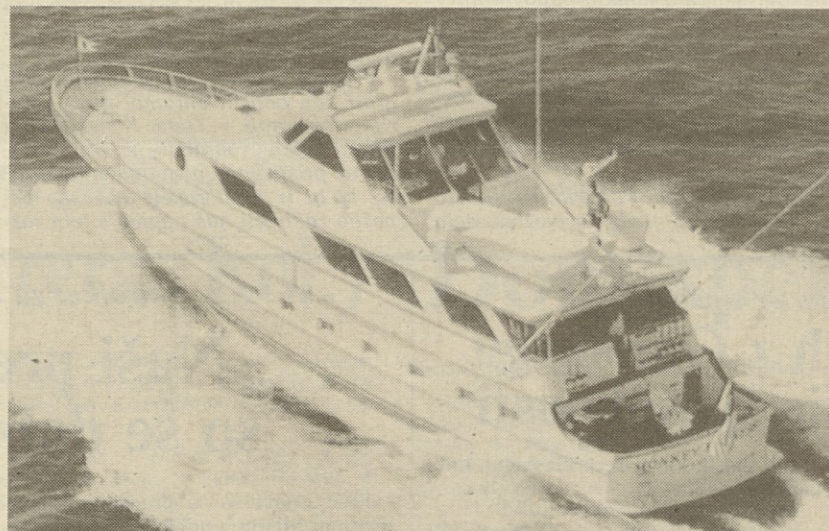
Vsebinsko dveh železniških konvojev bo komisija izvedencev preučila danes, zaenkrat pa je pretor Miele iz Lacedonie vložil lastniku podjetja Donatu Iannaceju sodno sporočilo, v katerem ga je obvestil o možnosti kršenja pravilnika razmeščanja smeti. Komisija bo morala tudi določiti, kam s surovinami, seveda, če bi se izkazalo, da so onesnažujoče.

Medtem se je oglašil tudi minister za civilno zaščito Giuseppe Zamberletti; poveril je prefektu Pastorelliju, da pošlje na železniško postajo kraja Rocchetta Sant'Antonio tehnične izvedence civilne zaščite in Visokega inštituta za zdravstvo. Ti naj bi v sodelovanju s krajevnimi oblastmi preverili resničnost govoric o izredni onesnaževalnosti surovin in sprejeli vse potrebne ukrepe za »zaščito javnega zdravstva«.

Reagan ne blesti v splošni kulturi

MOSKVA — Da je splošna kultura ameriških predsednikov precej pomanjkljiva, ni nobena skrivnost, prav tako ni skrivnost, da je večina ameriških predsednikov to uspešno nadknadila s pomočjo svojih sodelavcev. Predsednik Ronald Reagan se pa po vsem sodeč jemlje preveč zares in misli, da je prebiranje Reader's Digesta in njegovih kondenziranih obnov povsem dovolj za ameriškega predsednika. Drugače si ne moremo pojasniti nedeljskega spodrsijaja, ko je pod kipom Svobode citiral Lenina, češ da je boljševiški voditelj izjavil, da se v ZDA pride po Mehiki. Reagan je ob tem pristavil, da bo prav zato še dalje podpiral nikaragovske contrase. Ob izjavo so se seveda obregnili v Moskvi, kjer je glasnik zunanjega ministra Gerasimov pozval ameriške novinarje, naj poiščejo ta citat v 55 zbranih Leninovih delih (55.000 strani), ki jih je imel pred seboj. Nihče ni sprejel poziva, raje so verjeli Gerasimovu, da tega citata sploh ni, da si ga je Reagan kratkomalo izmislil.

Hartova domnevna zakonska nezvestoba »usodna« za demokratskega kandidata

NEW YORK — Gary Hart, demokratski kandidat na prihodnjih predsedniških volitvah, bi se najraje posvetil literaturi. Njegova največja ambicija naj bi bila pisanje romanov na Irskem. Že to ni prav posebno v skladu z zunanjo podobo, s katero bi se moral ponašati morebitni bodoči ameriški predsednik. Še manj pa je v predsedniškem stilu varanje žene z prikupno floridsko manekenko.

Dnevniki, v ZDA in po svetu, pa tudi televizijske mreže, so se vrgli na ljubezensko afero med Hartom in vitko Donno Rice z neverjetnim elanom. Je že res, da jih je sam Hart izzval, naj mu sledijo, je pa tudi res, da bi lahko dve noči in en dan »oddih« stali demokratskega kandidata predsedniško mesto, kar seveda ni malo.

»Ko bi se mu vsaj to pripetilo čez nekaj let!« je izjavil univerzitetni profesor Howard Reiter, ki vestno beleži spremembe v reakcijah ameriškega javnega mnenja. Najbrž bi mu Američani prizanesli, saj se je v zadnjih letih marsikaj spremenilo. Na predsedniških volitvah leta 1952 je bil npr. poražen Adlai Stevenson. Njemu je bila usodna razporka. Ločitev od žene je drago stala tudi kandidatu Nelsonu Rockefellerju leta 1964, že bodočemu predsedniku Ronadu Reaganu pa ni nihče očital dejstva, da je zapustil kolegico (njegova bivša žena še danes žanje velike uspehe na TV zaslonih predvsem v nadaljevalki Falcon Crest) in si izbral za življenjsko sopotnico Beli hiši primerno Nancy.

Sicer pa, ko smo že pri ameriških predsednikih in igralkah, ne smemo pozabiti na Johna Kennedyja, ki je občasno pozabljal na Jacqueline, da je prisluhnil Marilyn Monroe. To je bila senzacija, ne pa Gary Hart, ki ga psujejo samo zaradi tega, ker ga je (oz. naj bi ga) nekajkrat objela tretjerazredna igralka, ki je nastopila le v nazivankah Miami Vice in Dallas. (Naj nam ne zameri plavalasa Donna Rice, ki je res ne moremo primerjati z Marylin).

Najbrž je bil Hart res nekoliko naiven, ko je izjavil, da mu predstavniki tiska ne bodo mogli priti do živega. Novinarji so se zdržali in se dobesedno zakadili za njim. Lepo dekle, ki se v večernih urah potika po Hartovem stanovanju, je dražljiv dogodek. Še zanimivejši pa je podatek, da gre za isto dekle, s katerim si je demokratski kandidat privoščil dvodnevni izlet na jahti Monkey Business (v prevodu, glej, glej, »Oslarija«). Pa sta se oba znašla pred reporterji, novinarji, demokrati, prepuščena na milost in nemilost ameriškega javnega mnenja. Donna Rice je sicer zaslovela kar čez noč, Gary Hart, ki se je moral braniti pred milijoni televizijskih gledalcev, pa bo najbrž sklenil svojo politično kariero prav v znamenju zakonske nezvestobe.

Na sliki (telefoto AP): Jahta Monkey Business in Gary Hart, ki demantira vesti o ljubezenskem zapletu z Donno Rice.

Sandinizem noče likvidacije vere v sporu je le s cerkveno hierarhijo

MANAGUA — »Sandinizem noče zapreti cerkva, sedanja konfrontacija je samo s hierarhijo. Tudi jaz sem katoličan, skoraj vsi naši ljudje, ki so bili v revoluciji, so katoličani. Če je res, da Cerkev rabi za svoj obstoj vernike, tudi mi rabimo podporo ljudstva za dobro vladanje.« Te besede nikaragovskega predsednika Ortege ponazarjajo sedanje težke odnose sandinistov s Cerkvijo. Izrekel jih je na zadnjem od tako imenovanih televizijskih srečanj z ljudstvom. Poveljnik Ortega je navedel tudi pisanje cerkvenih listov, ki obsojajo kot strumentalizacijo prisotnost sandinističnih voditeljev med masami, če pa so odsotni, jim je to za dokaz, da so sandinisti ateisti, ki hočejo likvidirati vero. Resnica pa je po Ortegovih trditvah v protislovnosti nikaragovske cerkvene hierarhije in njene zgodovine.

Revolucija leta 1957 je propadla, ker so bili vsi tedanji škofje na strani Somoze in so celo

trdili, da je Anastasia Somoza poslal sam bog. Položaj se je spremenil s prihodom papeža Janeza XXIII., ki se je spomnil na reveže in trpeče v Latinski in Srednji Ameriki in spremenil dotedanji kurz Cerkva. Katoličani so aktivno stopili v osvobodilni boj, do revolucije je torej prišlo v deželi, kjer je vera že dolgo prenehala biti opij ljudskih množic.

Odnosi s Cerkvijo pa so vse prej kot lahki. Sandinisti so do sedaj zaprli katoliško radijsko postajo, ker ni hotela posredovati nekega predsednikovega govora, izgnali so dva škofa, ki sta kritizirala sedanjo oblast in imela stike z ameriški skupinami, ki podpirajo nikaragovske contrase. Kljub takim zapletom pa se dialog s cerkveno hierarhijo nadaljuje, nedvomno bi bil lažji, če bi ZDA prenehale s svojo agresijo, ki Nikaragvo nasilno peha v objem vzhodnega bloka.

Odisejada newyorških smeti

KEY WEST (ZDA) — Nihče noče newyorških smrdečih smeti, da je poveljnik vlačilca Break of Dawn s svojim smrdečim vlekom (maono) zaplul v mednarodne ozemeljske vode, 18 milj pred Key Westom na Floridi. Sedaj čaka na navodila lastnikov vleka, ki ga vlačilec že šest tednov vlači širom pred obalami ZDA, Mehike in Belizeja. Do sedaj so prepluli več kot 8.000 km, a nikjer niso našli tovarne, ki bi prevzela ogromni smrdljivi tovor.

Najprej so smeti zavrnili v Severni Carolini, njihovemu zgledu so sledili v Alabami, Misisipiju, Louisiani in Teksasu. Smeti so nato romale pred Mehiko, a zaman. Ameriški dolarji niso uspeli prikriti smrada, ki je brzkone tako prodoren, da so se ga ustrašili celo v revnem Belizeju. Vlačilec se je zato s svojim vlekom vrnil v ameriške vode. Vsi so upali, da bodo newyorške smeti zažgali v novem upepeljevalniku na otoku Stock Island pred Key Westom. Ko pa je smrdeča kompozicija prispela pred upepeljevalnik, so jo mestni očetje brez večjih pomislekov zavrnili.

Neobičajno odisejado bodo morali brzkone prej ali slej končati, saj bi se lahko zgodilo, da smrdeča kompozicija zaide v objem kakega tropskega orkana. V takem primeru pa bi si newyorške smeti bratsko delile številne zvezne in tuje države.

Tradicionalni kitajski ribolov: namesto trnka - kormorani

Kormorani so zvesti pomočniki kitajskih ribičev na reki Li. Za svojega gospodarja lovijo ribe in jih nato odlagajo v košaro

(AP)